

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petič
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
večja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PREIZKUŠNJA NEMČIJE

Plebiscit v Prusiji ima odločiti, ali želi Nemčija sodelovanje z ostalo Evropo ali pa hoče ustvariti nov kaos

Berlin, 8. avgusta. Jutri se bo vršilo ljudsko glasovanje o razpustu pruskega parlamenta. V normalnih razmerah bi predstavljal ta plebiscit popolnoma lokalno zadevo ene izmed 17 nemških držav, toda v sedanjem političnem položaju v Evropi je ta plebiscit usodne važnosti ne samo za celokupno politiko Nemčije, marveč tudi za nadaljnji razvoj mednarodnega sporazuma, čegar pričetek je bil s tolikim trudom in težavami ustvarjen na nedavnih konferencah v Parizu, Londonu in v Berlinu. 9. avgust predstavlja nekako razpote svetovne politike. Vse, kar je doslej dosegla mednarodna diplomacija, je odvisno od rezultata pruskega plebiscita, a vse, kar bo sledilo, bo njegova posledica.

Pruski plebiscit je že sam po sebi pravi politični unicum. Predlog za razpust pruskega parlamenta poteka od Stahelhelma. Ta organizacija male skupine bivših bojevnikov se ni zadovoljila samo s tem, da prireja vojaške parade, ki izjavljajo toliko vznemirjenja v Nemčiji in v vsej Evropi, marveč je dobila poželenje tudi na to, da »dela« nemško politiko. Ko je bil stavljen predlog za razpust pruskega parlamenta, so ga smatrali za tako neresnega, da ni zbujal nikakega posebnega zanimanja niti v Nemčiji, še manj seveda v inozemstvu. Za razpust pruskega parlamenta je potrebna večina, ki znaša nad 13 milijonov glasov. Stahelhelm pa ima še vedno samo 150.000 organiziranih pristašev.

Pravica plebiscita je ena najbolj demokratskih določb weimarske ustave. V praksi se je pravica naroda, da tudi izven parlamentarnih volitev odloča v političnih vprašanih in menja vlade, pokazala za neizvedljivo. Vsi plebisciti, ki so se doslej vršili v Nemčiji, so propadli, čeprav je bil marsikateri mnogo bolj popularen, kakor pa sedanji pruski. Tako je v republikanski Nemčiji propadel plebiscit, ki so ga pokrenili demokrati glede zaplenjenega premoženja bivšega nemškega cesarja. Glasovanje proti Youngovemu načrtu je končalo s še večjim fiaskom. Predlagatelj niso mogli zbrati niti toliko glasov, kolikor jih je potrebnih za referendum. Tem manj se je verovalo v možnost uspeha Stahelhelma. Stahelhelmovi politični nasprotniki so se celo že veselili misleč, da bo ta najnovejša politična avantura te vojaške organizacije pokazala vso neresnost teh ljudi.

Toda že uspeh referenduma je obrnil vso stvar drugače. Stahelhelm je pri prvem poskusnem glasovanju zbral za svoj predlog nad 6 milijonov glasov. Nacionalna opozicija, Hitler in Hugenberg, je podpirala predlagatelja z vsemi silami. Sedaj pa, ko se bliža plebiscit, stoji za Stahelhelmo močna politična fronta, ki se razteza od skrajne desnice do skrajne levice. Ne samo nacionalna opozicija, nego tudi gotove meščanske stranke, ki imajo svoje zastopnike v Brüningovi vladi, gredo na glasovanje na strani Stahelhelma. Največji pobornik za plebiscit je stranka zunanega ministra dr. Curtiusa, stranka pokojnega dr. Stresemanna. Že to je politični nonsens, ki pa bi še ne bil tako nevaren, če bi ne dovedel do pravega političnega absurda. Komunisti so se združili s Stahelhelmo in sklenili, da bodo glasovali za stahelhelmski predlog. Na ta način predstavljajo stranke in organizacije, ki odhajajo v nedeljo strinjeno na volišče, številčno skoro 13 milijonov glasov. Do potrebne večine jim manjka samo še 700.000 glasov. Spričo sedanje položaja v Nemčiji ni izključeno, da bodo to število dosegli, kajti sedanja gospodarska kriza v Nemčiji je kakor voda na mlin radikalnih elementov.

Splošna nejasnost pa vlada o tem, kaj bo sledilo, ako plebiscit uspe. Tega ne vedo niti oni, ki so ta plebiscit inšcenirali. Res je, da imajo nacionalisti dovolj vzroka, da so ogorčeni nad Prusijo. Tradicionalno geslo vseh nemških politikov je: »Kdor ima Prusijo, ima Nemčijo.« Prusijo imajo sedaj socialisti. Predsednik pruske vlade, socialist Oton Braun, je najpametnejša in najbolj realna glava v Nemčiji. Ko je po volitvah 14. septembra lani grozila nevarnost, da nacionalistična povodenj poplavi Nemčijo, je imel Braun dovolj sposobnosti in moči, da je to poplavo ustavil na mejah Prusije. To pa ni nič

manj kakor tri petine celotne nemške države. Kdor bo zrušil Brauna, zares lahko reče, da si je osvojil Nemčijo.

Toda rušeč pruski socializem nemški nacionalisti istočasno rušijo celokupno osnovo političnega in gospodarskega osvobodjenja Nemčije. Brez Brauna je nemogoč tudi Brüning in celokupna grandiozna akcija za dosego novega zaupanja v inozemstvu, ki naj reši Nemčijo gospodarskega propada in oprosti vojnih bremen, pade z njima vred v vodo. Ni težko uganiti, kako zaupanje bo imelo inozemstvo, če po 9. avgustu namesto odličnega pobornika miru in sporazuma, socialista Brauna, zagospodari v Prusiji glavni inspirator Stahelhelma, kronprinc Wilhelm!

Glavno zaslugu na uspehu plebiscita pa bodo v vsakem primeru imeli komunisti. Brez njihove podpore bi plebiscit za nacionaliste že v naprej propadel. Njihov uspeh pa bo istočasno tudi njihova nesreča. Po padcu Brauna bo v Prusiji zavladoval najreakcionarnjši fašizem. Oni, ki bodo prvi in najtežje občutili to reakcijo, bodo baš komunisti. Njihova sedanja zveza s Stahelhelmom ni zasnovana na moralni podlagi in medsebojnem zaupanju, marveč poteka iz povsem nasprotujočih si političnih ciljev. Nacionalisti se hočejo s pomočjo komunistov povzpeti na oblast, da bi jih tem lažje brez usmiljenja »likvidirali«, kakor se izražajo že sedaj. Toda tudi komunisti imajo svojo logiko, ki ni nič manj stvarna od nacionalistične. On se dobro zavedajo, da postavljajo na kocko svoj obstoj, vedo pa tudi, da je to najboljša in najuspešnejša pot za dosego revolucije v Nemčiji. Držeč se Leninovega gesla »Čim slabše, tem boljše«, upajo komunisti, da bo uspeh nedeljskega plebiscita pognal Nemčijo v nov kaos, iz katerega bodo imeli oni več koristi, kakor pa nacionalisti. Čeprav so se preročovanja teh doktrinarjev revolucije že tolikokrat izjalovila, tokrat niso brez podlage. Če uspe plebiscit, se Nemčija zelo lahko znajde v

položaju, kakršen je bil pred petimi tedni, ko so mase v paničnem strahu navalele na banke.

Ne glede na izid plebiscita je že samo dejstvo, da je sploh moglo priti do tega, dovolj, da zbuja resno skrb. Boli kakor kdaj prej, je Nemčija sedaj navezana na zaupanje sveta in boli kakor kdaj prej je sedaj izpostavljena nevarnosti, da izgubi poslednje trohice zaupanja. 9. avgust je obenem jasen dokaz, da brez notranjega političnega ozdravljenja Nemčije ostane lužoren duh sporazuma, ki je prevečal vse zadnje mednarodne konference.

Berlin, 8. avgusta. g. Pruska vlada je včeraj odredila, da morajo vsi listi na uvodnem mestu natisniti proglas pruske državne vlade proti plebiscitu. Vsi desničarski in levičarski radikalni listi nastopajo zelo ostro proti tej naredbi. Najostreje je nastopila vlada naklonjena »Deutsche allgemeine Zeitung«, ki piše, da je nezasišano, da je ta proglas podpisalo tudi nekaj ministrov, ki so pristaši centroma.

Angleško mnenje

London, 8. avgusta. Vsi vodilni listi se bavijo danes z jutrišnjim plebiscitom na Pruskem in pripisujejo temu plebiscitu največjo važnost. Soglasno ugotavljajo, da je jutrišnji dan najbolj kritičen ne samo za Nemčijo, marveč za vso Evropo. Prisiljeno objavo manifesta pruske vlade proti glasovanju za plebiscit označujejo vsi listi za hudo strateško pogrbenje, ki je napravila pruska vlada. Liberalni »New Chronicle« pravi v uvodniku: Sodba pruskega naroda lahko postane zelo usodna za ves svet. Uspeh plebiscita v sedanjem trenutku bi pomenil v prvi vrsti nesrečo za Nemčijo. Zato je treba tem bolj obžalovati, da je napravila pruska vlada to napako in prisilila opozicijski tisk k objavi manifesta proti glasovanju. To je moralo vznemiriti tudi zmerne elemente, od katerih je v prvi vrsti odvisna usoda Braunove vlade. Upati pa je, da bo kljub temu zmaga treznot.

Delo na sanaciji madžarskih financ

Podaljšanje inozemskih kratkoročnih kreditov — Hooverov drugi načrt naj se raztegne tudi na Madžarsko

Pariz, 8. avgusta. Zastopnik Chase Nationalbanke mr. Cannon je predlagal, naj se kratkoročne madžarske obveznosti, ki znašajo približno 52 milijonov dolarjev in od katerih odpade na ameriške banke 20 milijonov dolarjev, podaljšajo za dobo treh mesecev. Švicarske in francoske banke so se temu amerškemu predlogu pridružile. Budimpešta, 8. avgusta. V ministrskem predsedništvu in finančnem ministrstvu so se te dni vršila pogajanja z voditelji finančnega in trgovskega sveta o raznih sanacijskih ukrepih. V ospredju zanimanja je načrt, ki naj bi omogočil olajšanje finančnega položaja z velikopotezno finančno kreditno akcijo. Prav tako, kakor je Amerika dovolila Nemčiji kredit poldruge milijarde za nabavo surovin, naj bi se tudi Madžarski omogočil uvoz na podlagi za eno ali dve leti, dočim naj bi se na drugi strani pomnožil s pospeševanjem izvoza devizni zaklad.

Budimpešta, 8. avgusta. AA. Na včerajšnji ustanovni seji kontrolnega odbora, v katerega je stopilo 33 članov madžarskega parlamenta, je madžarska vlada predložila načrt uredbe o nadzorstvu in reguliranju plačil v prometu z inozemstvom.

Bolgarska zunanja politika

Vladno glasilo zatrjuje, da bo zunanja politika nove vlade ostala neizpremenjena — Stremela pa bo za zblizanjem balkanskih narodov

Sofija, 8. avgusta. Polturačno glasilo sedanje vlade »Pladne« objavlja na uvodnem mestu pod naslovom »Naloge naše zunanje politike« članek, v katerem naglašava med drugim:

Ob priliki sprememb, ki so bile izvršene v zunanjem ministrstvu, so se razširile v inozemstvu vesti o nekateri novi zunanji politiki. O tem pa ne more biti niti govora, kajti bolgarska zunanja politika ima sama eno smernico: čuvanje miru, poglobitev dobrih odnosov s sosednimi državami in iskreno sodelovanje v Društvu narodov. Na taki politični osnovi bo bolgarska vlada iskala načina, da z vsemi državami ustvari zdrave trgovinske odnose, ki so neobhodno potrebni v sedanjih dobi velike gospodarske krize in v dobi, ko nam delajo nekatere sosedne države teža-

ve. Bolgarski narod je prepričan, da bo sčasoma tudi na Balkanu započela doba mirnega razvoja vseh narodov. Upošteva-joč to trdno prepričanje bolgarskega naroda, bo vlada g. Malinova pokazala pot zunanje politike in delala za gospodarsko zblizanje in za zaščito splošnih gospodarskih interesov balkanskih narodov.

Novi francoski poslanik v Berlinu
Pariz, 8. avgusta. Imenovanje državnega podtajnika Francoisa Ponceta za francoskega poslanika v Berlinu bo izvršeno in objavljeno še na prihodnji seji ministrskega sveta. Imenovanju Ponceta za poslanika v Berlinu pripisujejo tako v francoskih kakor v nemških krogih veliko važnost.

Mussolini in Brüning

Mussolini zagotavlja Brüningu vso podporo Italije Nemčiji

Rim, 8. avgusta. Včeraj sta nemški državni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius prispela v Rim, da posetita italijanske državnike. Na kolodvoru jima je bil prireditelj izredno svečan sprejem, ki se ga je udeležil Mussolini osebno. Publika je nemške državne živahno aklamirala, par hiterjevcev, ki so skušali demonstrirati proti Brüningu, pa je policija aretirala. Popoldne in popoldne so se vršili med italijanskimi in nemškimi državniki razgovori, zvečer pa je Mussolini prireditelj na čast nemškemu državnikom banket, na katerega je bilo povabljenih mnogo odličnikov.

Na banketu je imel Mussolini velik pozdravni govor, v katerem je med drugim naglasil:

V tem za Nemčijo izredno težkem trenutku, ki pa je usoden tudi za ves ostali svet, ima Italija popolno razumevanje za potrebe nemškega naroda in se dobro zaveda dolžnosti, ki jih ima do skupnosti. Predvsem je Italija prepričana, da je prijateljsko sodelovanje vlad in narodov najboljša pot, ki vodi končnovaljno iz sedanjih težkoč v boljše bodočnost splošnega blagostanja. Fašistična vlada je vedno storila vse, da sodeluje čim uspešneje pri tej veliki skupni akciji, ki ima za cilj materialno in moralno ozdravljenje in ki naj odstrani nezaupanje, glavni vzrok sedanjih težkoč na svetu. Fašistična Italija hoče vztrajati na tej poti tudi v bodoče in bo z vsemi moči podpirala one, ki zasledujejo isti cilj. To je pokazala tudi ob priliki Hooverovega predloga. Prepričana, da resnično in iskreno politično in gospodarsko sodelovanje med državami in na-

rodi na čim širšem in globljem polju ustvarja duh medsebojnega zaupanja in krepi pravi mir zasnovan na pravici in pravičnosti. Italijanski narod, ki z največjimi simpatijami zasleduje gigantsko borbo in požrtvovalnost nemškega naroda, je trdno prepričan, da bo nemški narod premagal vse težkoče in zopet dosegel ono višino in moč, ki jo zasluži. To ni samo moja želja, je zaključil Mussolini, marveč naše trdno prepričanje, ki ga še bolj utrjuje modra in energična politika dr. Brüninga, ki je povedel nemški narod v boljše bodočnost.

Državni kancelar dr. Brüning se je v iskrenih besedah zahvalil za Mussolinijev pozdrav in njegove želje nemškemu narodu, naglašajoč, da sta vezana nemški in italijanski narod po stoletnih tradicijah, ki se ne dajo nikdar zatajiti. Vemo, je nadaljeval dr. Brüning, da naša skrb ni samo naša, marveč skrb vse Evrope in vsega sveta. Zato upamo, da bomo našli razumevanje pri vseh, ki so dobre volje in ki hočejo delati za mir. Italijanska vlada je bila med prvimi, ki je spoznala važnost Hooverovega predloga in ki je to spoznanje pretvorila tudi v dejanja. S tem je Italija največ pripomogla k temu, da se je kritični položaj svetovnega gospodarstva zboljšal. Prepričan sem, da bo gospodarsko in politično sodelovanje Nemčije in Italije pravi blagoslov za oba naroda in da bo pospeševalo tako potrebno mednarodno sodelovanje. V tem prepričanju nas je utrdil že sam prisrčni sprejem, ki smo ga bili deležni, še bolj pa nas v tem utrjuje pravkar izrečene besede g. Mussolinija.

Velika železniška nesreča na Poljskem

Varšava, 8. avgusta. Včeraj se je v jutranjih urah pripetila na vzhodnem Poljskem železniška katastrofa, ki je zahtevala 5 smrtnih žrtev. Direktni vlak iz Varšave je zavozil za postajo Lapy pri Bialostoki v osebni vlak, ki je stal zaradi poškodbe stroja na odprti progi. Brzovlak je popolnoma razbil zadnji vagon osebnega vtiaka in močno poškodoval še dva naslednja vagona. Stroj direktnega vtiaka je skočil s tira in se prevrnil po železniškem nasipu. Izpod razvalin so potegnili 4 mrtve, izmed 15 ranjenecv pa je eden umrl med prevozom v bolnico. Službojuči uradniki, ki so krivci nesreče, so bili aretirani.

Finančni kaos v Mehiki

New York, 8. avgusta. Kakor poroča »New York Times«, označujejo bančni krogi v New Yorku finančne razmere v Mehiki kot zelo zapletene, česar je vzrok novi zakon o uvedbi srebrne valute. Podružnice inozemskih bank v Mehiki bodo bržkone opuščene, ker je uporaba srebra kot zakonitega plačilnega sredstva povzročila neštete konflikte zaradi zneskov, ki se glase na zlato.

Nazadovanje tujskega prometa v Franciji

Pariz, 8. avgusta. Svetovna gospodarska kriza je imela za posledico hudo nazadovanje tujskega prometa v Franciji. Najtežje je so prizadete igralnice. Uprave igralnic v raznih svetovnih kopališčih beležijo od 10 do 30 milijonov frankov nižje bilance. Zato so brzojavno zaprosile vlado, naj za tretjino zniža davke za igralnice, ker jih bodo morale sicer zapreti. Če bi vlada zahtevi ugodila, bo državni proračun oškodovan za okroglo 80 milijonov frankov.

Nemški nakup bombaža v Ameriki

Washington, 8. avgusta. Zveza ameriških farmarjev je snoči obvestila nemškega poslanika, da ne more sprejeti nemške ponudbe za nakup velikih množin bombaža proti dolgoročnemu kreditu, pripravljena pa je pomagati, da pride do obnove svojeročnih normalnih trgovinskih odnosov med ameriški in nemškimi trgovci.

Nadaljevanje pomorskih pogajanj Italije in Francije

Washington, 8. avgusta. Italijanski poslanik De Martino je obvestil snoči državne podtajnika Castla, da se bodo francosko-italijanske pomorske pogajanja nadaljevala šele v septembru. To je odgovor italijanske vlade na svoječasnno vprašanje ameriške vlade glede francosko-italijanske pomorskega konflikta.

Otvoritev nove železnice

Beograd, 8. avgusta. Včeraj je bila na svečan način otvorena in izročena prometna železniška proga Lopaticke - Raška, ki jo bo vozi po najbolj slikovitih pokrajnah skozi dolino reke Ibar. Svečane otvoritve sta se udeležila zastopnik kralja polkovnik Petrovič in prometni minister Laza Radivojevič.

Poljski letalski rekord

Varšava, 8. avgusta. Letalski poročnik Zvirko je dosegel včeraj popoldne nov svetovni višinski rekord za letala druge kategorije. Dosegel je višino 6000 m in s tem prekosil dosedanj rekord za 700 m.

Wilkins na poti v Spitzbergo

Bergen, 7. avgusta. AA. Sir Hubert Wilkins je s svojo podmornico »Nautilus« odplul v Tromsoe na poti proti Spitzbergu.

Oboroževanje Rusije

Pariz, 8. avgusta. AA. Havas poroča iz Moskve, da je sovjetska vlada objavila dekret, s katerim se poziva poljedelska kolektivna gospodarstva, naj odstopijo sovjeto dohodek enega hektarja letošnje žetve, ki bo služil za povečanje oborožitve rdeče armade.

Dvoboj madžarskih poslancev

Budimpešta, 8. avgusta. Včeraj se je vršil dvoboj med predsednikom stranke malih posestnikov poslancem Gaalom in vladnim poslancem Czilagym. Dvobojevala sta se s pištolami, kakor pa je pri madžarskih dvobojih že običajno, ni bil nihče ranjen.

Zlafi zaklad Francoske banke

Pariz, 8. avgusta. AA. Po stanju 31. julija se je zlata zaloga Francoske banke dvignila na 58.4 milijarde frankov.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

danes ni poslovala. V prostem prometu so notirale: Devize: Amsterdam 2272.02 do 2279.43, Bruselj 785.79-788.15, Curih 1100.55-1103.85, Dunaj 791.83-794.23, London 273.92-274.74, Newyork 5682.08 do 5649.03, Pariz 221.10-221.76, Praga 167.06-167.56, Trst 294.93-295.83.

INOZEMSKA BORZE.

Beograd 9.065, Pariz 20.07, London 24.86, Newyork 512.37, Bruselj 71.325, Milan 26.79, Madrid 43.90, Amsterdam 206.40, Dunaj 72.05, Sofija 3.7175, Praga 15.18, Varšava 57.50, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.05 in pol.

Spominjajte se slepih!

Tramvajska proga v št. Vid ogrožena?

Ministrstvo javnih del zahteva, da mora biti nova tramvajska proga tlakovana

Ljubljana, 8. avgusta. V četrtek smo poročali, da je preljuba banska uprava v Ljubljani od ministrstva javnih del odločil, s katerim se dovoljuje gradnja tramvajske proge v št. Vid odosno podaljšanje že obstoječe tramvajske proge od remize v Zgornji Šiški do št. Vida. Obtem smo poročali, da se tramvajski promet v Ljubljani zelo močno razvija, odkar je mesto zvezano po novih tramvajskih progah z Zgornjo Šiško in Vičem. Velik razmah tramvajskega prometa, ki se je od lani po številu potnikov več kot podvojil, moramo seveda pripisati izključno dejstvu, da je dobilo mesto prvi dve tramvajski zvezi s svojo neposredno okolico.

Zato je javnost z velikim veseljem sprejela vest, da bo tramvajsko omrežje prav v kratkem še izdatno razširjeno z novo progjo od remize v Zgornji Šiški do št. Vida. Te vesti so bili gotovo najbolj veseli prebivalci št. Vida in pa stanovalci hiš ob cesti med Zgornjo Šiško in št. Vidom, saj bi bila ta tramvajska proga namenjena v prvi vrsti njim. Ljubljana se zadnje čase vedno bolj širi proti severu in ko bi stekel tramvaj do št. Vida, bi se gradbeno delavnost ob cesti proti št. Vidu vedno močje povečala.

Ze smo mislili, da je vprašanje nove tramvajske proge definitivno ugod-

no rešeno, zdaj pa izvemo, da temu žal ni tako. Naenkrat so namreč nastale ovire in sicer tako resnega značaja, da je nova tramvajska proga, ki so jo hoteli zgraditi že do jeseni, naravnost ogrožena. Maloželesniška družba je namreč našla pri tej splošno koristni akciji na nepričakovano oviro, ki je z lastnimi močmi in sredstvi nikakor ne bo mogla odstraniti. Ministrstvo javnih del zahteva namreč, da mora Maloželesniška družba vso tramvajsko progjo od Zgornje Šiške do št. Vida tlakovati. To pa pomeni tako občutno, da ne rečemo naravnost ogromno povečanje gradbenih stroškov, da bi se Maloželesniška družba nikakor ne mogla odločiti pod takimi pogoji za gradnjo nove tramvajske proge.

Vprašanje zveze Ljubljane z bližnjo okolico po cestni železnici je tako važno, da se o njej ne sme odločati brez temeljitih razprav. Tramvaj je najcenejše prometno sredstvo in kot tak prihaja v prvi vrsti v poštev za siromašne sloje, ki v ljubljanski okolici nedvomno prevladujejo. Ze iz tega vidika bi bilo železi, da se ovira, ki je stopila na pot gradnji tramvajske proge od Zgornje Šiške do št. Vida, čim prej odstrani. Prepričani smo, da bodo merodajni krogi te tehtne pomisleke proti odloku o tlakovanju zasnovane nove tramvajske proge upoštevali.

Besedo imajo naši čitatelji

Manjka nam ljubezni do dela

Menda se še ni razpravljalo o tem, zakaj se rekrutirajo duševni delavci predvsem le iz meščanstva, odnosno zakaj se posveča večina meščanskih otrok le šolanju ter se pripravljajo za tkzv. »lažje« ali »finejše« poklice, dočim je podeželska mladina kot obsojena, da ostane naslednica nekakšne »nižje« kaste, ljudski material, ki ga gleda »izobraženstvo« zviška kot nekakšni plemstvo svoje podložnike. Sploh nikdar ne razpravljamo o tem, zakaj je naša demokracija le na papirju, zakaj delimo ljudi po poklicih in zakaj se cenijo ene vrste delo neprimerno višje od druge vrste dela. Zakaj je častno le tkzv. duševno delo, dočim gledamo na ročno s staroveškimi predsodki, z zaničevanjem ter prezirnim. Zakaj je človek, prav tako Adamov sin kot drugi, manj vreden v očeh sodobnega »plemstva« »izobraženstva«, meščanstva — ako ima na sebi obnošeno ter od dela obrabljeno obleko, dočim je vsak drugi oblečen po modi in z drugimi insignijami svojega dostojanstva »gospod«.

Se dandanes, ko je že toliko »prosvitljenih« vekov za nami, smo dočela prepojenosti z malenkostnimi, do skrajnosti smešnimi predsodki, ki onečaščavajo našo pravo človeško dostojanstvo. In tega se niti ne zavedamo. Ne vemo, da živi v tem duhu in okolju tudi naša mladina, se zadržuje z našimi predsodki ter se vzgaja prav tako v kaste. Vzdržujemo umetne meje med posameznimi družabnimi plastmi ter hočemo po vsej sili obdržati sužnje in gospodarje. Ni to v družbenem redu, v nas samih je. Resnica nas še vedno boli, zato smo nerazni in zato je tudi vse naše vrednotenje napačno — delo še vedno nima svoje cene. Delo ne velja za življenjsko podlago, nego mora vse sloneti na njegovi eksploataciji.

Na vse to se človek nehoti spomni, če se zamisli nad vprašanjem pravilne izbire poklica naše mladine.

Samo spomnimo se na to — če bi tudi imeli posvetovalnice za izbiro poklicev — da bi si n. pr. meščanska mladina, zastrupljena z meščanskimi predsodki, izbirala poklice vseeno pod močnim vplivom teh predsodkov in prilik, ki so ji vcepljeni do 14. leta dovolj globoko. Gotovo niso redki primeri, da strašijo v mestih že dojenčka z »barabos«, češ, »baraba« te bo vzela, če ne boš priden. Ni treba posebej pripominjati, da je tista »baraba« revno oblečen delavec. In v tem pravcu se vzgaja otrok naprej, dokler ne odraste. Dijaka ali učenca, če se slabo uči, strašijo, češ, da ga bodo dahi učiti za dimnikarja ali da bo cestni prometar. Sploh store vse, da otrok že zgodaj zamrzne ročno delo ter ga smatra za sramotno. Delavca izključuje »družba« iz svoje srede, kot ožigosan s sramotilnim žigom je, skratka, v njem družba ne vidi človeka, nego material. In vse to preide od starejših na mladino.

Zato je delo zaničevano in kdor dela, dela le zato, ker mora delati, ne iz ljubezni do dela in zato, ker je delo največjeja in najčastnejša človekova dolžnost. Ni težko odgovoriti, zakaj je meščanstvo mehkužno, zakaj se boji dela in zakaj je zaradi tega vedno manj sposobno in upravičeno živeti ter ne vidi v življenju nobene smisla. Kajti, kdor ne ve ceniti ter spoštovati dela sploh, ta ne bo ljubil tudi lažjega dela, nego bo stremel za brezdeljem. Ni se potem čuditi, če se mladina šola kar tja v en dan, brez jasnega življenjskega smotra in ne da bi čutila potrebo po znanju. In končno, če so postale naše šole nekakšni avtomati, ki se hranijo s mehkužno in neretno mladino ter fabricirajo

in mečejo v življenje le nekakšne pisarniške mole — tudi to ni nič čudnega.

Na kratko se lahko pove: Družba ni zdrava!

Res, tudi to je mnogo, posvetovalnica za izbiro poklica in je za družbo življenjske važnosti. Predvsem je pa treba vzbuditi ljubezen in smisel za delo. Kaj pomaga, če si otrok izbere kakšen meščanski poklic, n. pr. boče postvari uradnik samo zaradi tega, da bi mu »ne bilo treba delati«. Vsak otrok bi moral spoštovati delo samo po sebi, posvetovalnica bi pa naj ugotovila, za kateri poklic je otrok najbolj sposoben.

Zivljenje postaja vedno trše sorazmerno z zablodami družbe ter degeneracijo nekaterih njenih slojev. In baš zdaj, ko bi potrebovala slehernega svojega člana, da stopi v strnjeno vrsto delavcev — zdaj je rešitev samo v delu — napeti bi morali vse sile, da popravimo, kar je zamujenega, baš zdaj pa tonemo v vedno obupnejšo otopelost in brezbriznost ter se sodimo sami. Morda jih drugje sili baš ta položaj, da ustanavljajo posvetovalnice za izbiro poklica, da je po sredi nekakšna racionalizacija delavnih moči, vendar pa je v tem vsaj začetek poti k novemu vrednotenju dela ter s tem tudi odpadajo razlike med posameznimi poklicni ter nimajo izvestni otroci, ki so imeli več sreče pri rojstvu kot drugi, ker njih roditelji niso jedli pristradanega kruha — patenta za tkzv. »boljše« poklice. Kajti, pravilno, ne smatrajo tega vprašanja zgolj za prosvetno, temveč mu pripisujejo i gospodarski pomen; jasno je, da bi bilo iracionalno, če bi n. pr. rojen tehnik opravljal morda pekovaška dela, ali bi se nekdo, po nadarjenosti primeren za prodajalca, ukvarjal z astronomijo. In tudi že majhen uspeh v kakšnem poklicu vzbudi delavcu, ki se mu posveča, lahko veselje in pobudo še za intenzivnejše delo, dočim neuspehi lahko povsem zagrene veselje do dela.

Ostane seveda vprašanje ustanovitve omenjene posvetovalnice. Seveda je do ureditve dolga pot, ker za reševanje javnih vprašanj, ki so v interesu splošnosti — ni nikdar nikogar, ki bi se čutil poklicanega. Takšno delo namreč neposredno nič »ne nesce«.

Škodljivci naših letovišč in zdravilišč

Da leži bodočnost naših krajev v tujškem prometu, o tem smo si menda na jasnem. Država, banovina, pa tudi občine in druge ustanove store, kolikor je v njihovih močeh, da dobe naši najlepši kraji take tujskoprometne naprave, da bodo lahko ustrezali tudi najbolj razvjenim zahtevam domačih in inozemskih letoviščarjev.

Zdi se pa, da ni povsod takega razumevanja in da se v mnogih krajih pojavljajo uprav neznozne nerednosti in nemarnosti.

N. pr.: Oni dan sem se odpeljal v Bohinjsko Bistrico in tamkaj prenočil, da se zarana povzpnem na Črno prst. Zvečer se je hotelarčin res podviljal, da mi je potrebovala prenočitno, a zjutraj sem moral žal vstati ob 5 uri, čakal sem iz radovednosti do 6. in ostal brez zajutrika. Tako potreba je menda v naših letoviških splošnih. Potem se ni čuditi, ako naš tujski promet nima tistega razmaha, kakor bi ga zaslužila naša ogromna propaganda, pa tudi žrtve naših javnih korporacij.

Drugi primer: Vsakomur je znano, s kolikšno radovednostjo pričakuje vsak letoviščar korespondenco od svojih dragih doma. Nepreravno se gnete okoli pošte in pazi na vsak vlak. V Kranjski gori seve se pošta ne more prilagoditi obče tujskopro-

metnim interesom. Pošta lepo obleži preko nedelje do ponedeljka. Kakor da bi se svet pogreznil, ako bi pošta tudi ob nedeljah dostavljala dopise vsaj hotelom, če že ne vsemu kraju.

Se lepši primer se je te dni pripetil ljubljanskemu zdravniku: Za svoje pacijente bi moral poskrbeti v naglici mesto v Gleichenbergu in v Rogaški Slatini. Pisal je na obe strani in pisni osebno oddal v ponedeljek na pošti. Do petka je že davno prispel odgovor iz inozemskega Gleichenberga, a iz bližnje Rogaške Slatine ni bilo niti odgovora. Na telefonsko intervencijo je prispel odgovor, da informiranih činite-

ljev ni pri roki...

To sigurno ni v interesu tega zdravilišča. Sodimo, da bi tudi Rogaška Slatina mogla imeti upravo, ki najmanj tako dobro posluje kakor uprava v Gleichenbergu v inozemstvu. Ampak mi bomo neprestano tožili, kako slabo nam gre, opustili pa bomo istočasno tudi najzajemtarnejše dolžnosti.

To so tri male sličice iz našega tujškega prometa, ki nam polasnjujejo, da na mnogih krajih ni vse v redu in da morajo kompetentni javni činitelji poseči energično vmes, da te malomarnosti odpravijo. Letoviščar.

Rut Vavpotičeva zopet doma

Po dveh letih velikih uspehov je prišla na kratek oddih v domovino

Ljubljana, 8. avgusta.

Po dveh letih se je vrnila — naravnost iz Londona — v domovino. Na kratek oddih v Ljubljano in malo na Gorenjeko, da si nekoliko opomore in nabere novih moči za nadaljno uspešno karijero. V Zvezdi sem jo srečal, pri čaši piva se je razvil pogovor.

O čem, vas bo zanimalo? Naravnost o njeni karijeri, njenih nastopih v inozemstvu, njenih načrtih za bodočnost. Skromna, kakor je bila, je ostala, noče, da bi se mnogo govorilo o njej.

Rut Vavpotičeva in Sonja Gaskel

— No, gospodična, pripovedujte nam, dve leti vas ni bilo v Ljubljani!

In pripoveduje. Ko je pred dvema letoma ponovno odhajala v Pariz, ji sreča ni bila mila. Vse je bilo polno, zasedeno, skoraj ni bilo dobiti angažmaja. Pa ni obupala. S svojo staro znanico Sonjo Gaskelovo — pisala smo že o tem — je napravila večjo turnejo po raznih mestih Francije in Španije. Sestri Garov sta kmalu zasloveli. V Parizu v Lido a Paris in Bobino, v Bordeauxu, Biarritz, Reimsu, na

vrohah španskih tleh v Madridu in drugod, sta nastopili z velikim uspehom.

Potem je nastopila Rut vso sezono v ruski operi v Parizu. Slavna koreografinja Nižinska je režirala tri baletne večere. Bile so gala predstave, vse Pariz je bil navdušen. Rut je nastopala v zboru, večkrat tudi kot solistka v raznih ruskih operah, ki so bile za Pariz prava atrakcija, kajti pel je tudi Šaljapin. V operi »Sadko« je bila Rut solistka, deležna triumfalnega aplavza, ocene v listih so bile zelo laskave.

Po sezoni je šla zopet k Rubinsteinovi, slavni koreografiji, pevki, pesalki in dramski umetnici. Rubinsteinova zbira nov ansambel, dela roko v roki z Ravellom. Enim najslavnejših sodobnih francoskih komponistov. Parižanom je pripravila veliko presenečenje. Dve gala predstavi: Ravellov valse in Honeggrov »Amphion«, moderna baletna kompozicija, nekakšna revija. Uspeh je bil ogromen, pariški listi so pisali, da sta bili interpretacijsko in umetniško na višku in da lahko služita drugim za zgled. Med baletom, v katerem so večina Rusinje, ena Angležinja in ena Švicarka, pleše tudi Rut.

Samo dve predstavi sta bili v Parizu. Potem je odšla Rubinsteinova z vsem ansambelom, zborom 50 baletk, velikim številom komparzev in tehničnega osebja v London. V Convent Garden, oziroma Royal House, to je kraljevi operi, je nastopala z obema predstavama in pokazala tudi nekaterih starejših komadov. Sama Rubinsteinova ni mogla ogreti, velik je pa bil uspeh vsega ansambela, zlasti baleta. Stirinajst dni, dan za dnem, so morali ponavljati. Zadnji dan je bil pravcati triumf. Hladni in trezni Angleži so se bili neverjetno ogreli. Predstave je dirigiral Ravell sam.

V Londonu je bila Rut od 6. do 20. julija. Kakor pripoveduje, je prireditelj moralno sijajno uspela, toda v gnetnem pogledu je bil neuspeh, čeprav je bilo gledališče vsak dan razprodano. Režija transporta tolikega ansambela in druge priprave so požrle ves dobiček. Rubinsteinova je zoključila gostovanje v Londonu najmanj z deficitom 1 milijona frankov. Plačal ga bo njen impresario, londonski kralj piva Gines. Ze večkrat je moral globoko poseči v žep.

Iz Londona se je Rut vrnila v Pariz. Vesela sem bila, ko sem zopet izstopila na pariškem kolodvoru — pripoveduje. Londona ni mogoče primerjati s Parizom. Pariz je mesto solca in veselja, London je mrk, zaprt, Angleži skoraj čemrni. Samo po klubih je življenje, one demokratične neprisljivosti kot je v Parizu, v Londonu ne najdeš.

— In kaj sedaj? Načrti za bodočnost? — Jeseni v Pariz, najbrž k ruski operi. Sicer pa bomo že videli.

Plavalne tekme za državno prvenstvo

Danes so se začele plavalne tekme za državno prvenstvo — Dopoldanski rezultati predtekmovanj

Ljubljana, 8. avgusta.

Danes, oziroma že včeraj so se začele plavalne tekme in waterpolo tekmovanja za državno seniorsko prvenstvo. Za tekmovanja se je prijavilo 13 klubov v državi, od katerih jih pa starta samo 8 in sicer: SK Ilirija, Ljubljana, V. K. Beograd, SK Gradjanski, Karlovac, KSU, Karlovac, SK Bob, Beograd, SK Jug. Dubrovnik, JSK Jadran, Split ter ASK Primorje, Ljubljana. Najmočnejšo ekipo je pripeljal splitski Jadran, ki ima pa tudi kvalitetno tako dobre plavače, da si bo sigurno priboril seniorsko prvenstvo v plavanju in si ponovno priboril prekrasni Petrinovičev pokal, ki ga je ped tremi leti veliki dalmatinski rodoljub, ki živi v Južni Ameriki, razpisal za najboljši plavalni klub v državi. Pokal je vreden 65.000 Din in je prehodan. Jadran si ga bo letos priboril že tretjič.

Ilirija je v seniorskem tekmovanju Jadranu najbolj opasna, da se ne bo doslegla. Ker sušiske Viktorije, ki bi utegnili marsikomu smešati račune, ni na start, bo Ilirija v seniorskem plavanju gotovo zasedla drugo mesto, Jug bo pa nemara tretji.

Kot uvod v plavalna tekmovanja sta se že včeraj vršili dve waterpolo tekmi. V prvi je Primorje porazilo Gradjanskega iz Karlova s 3 : 1. Tekmo so morali podeljati, ker je ostala neodločena. Šele v podaljšku je smagalo Primorje, ki je bilo odločnejše v startu in tudi boljše v celoti.

V drugi tekmi je beograjski Bob porazil drugi karlovaški klub KSU s 6 : 1. Tek-

ma je bila zelo ostra, Karlovčani so bili zelo nedisciplinirani.

Danes so se pričele plavalne tekme, oziroma predtekmovanja. Kopalnišče Ilirije je bilo okrašeno z zastavicami tekmujočih klubov, na solnčališču je postavljena tudi manjša tribuna za gledalce. Tehnična organizacija je bila poverjena Iliriji, ki je, tudi to pot poskrbela, da pojde vse gladko. Jury je sestavljena takole: Vrhovni sodnik: Esapović Jovo, starter Serić, sodnika na obratu Potokar, Vrančić; štoparji Esapović, dr. Lapajne, inž. Bloudek, Blažina, Sušan, Antosiewicz, Steinhard, Bedenko, Kramaršič, Danilo Sanci, inž. Medved in Količ.

Ker je na 1500 metrov več tekmovalcev odstopilo, se predtekmovanje ni vršilo in pridejo vsi tekmovalci v finale, ki bo jutri. Tekmovanje se je pričelo točno ob 9. Prva točka je bilo predtekmovanje na 200 metrov gospodje prano:

Prijavljenih je bilo 21 tekmovalcev, startalo jih je pa samo 11 in sicer v treh skupinah, od katerih so se plasirali za finale Mindžor Slavko (Jadran), Kramar Fr. (Ilirija), Sever Igor (Ilirija), Franković Stj. (Gradjanski), Birimiša Vjeran (Jadran), Ferček Tomica (Gradjanski), Nikolačević Rat (Beograd) in Pazinović Krsto (Jadran). Rezultati v predtekmovanju so bili prav dobri, zlasti je izvrstno plavala druga skupina, v kateri so bili Franković, Birimiša in Sever, vsi trije so skoraj istočasno prispeli na cilj.

Seniorji 100 m prosto, predtekmovanje:

prijavljenih 26, startalo 11. Za finale so se plasirali: Marović (Jug), Brajnovič (Jadran), Matić (Jug), Senjanović (Jadran), Gazzari (Jadran), Zirovnik, Turšek in Frič (vsi trije Ilirija).

V predtekmi sta izboljšala Matić in Senjanović jugoslovanski rekord na 100 m v času 1:04.8.

Izven konkurence je postavil Wilfan (Primorje) na 100 m nov jugoslovanski rekord 1:03.2, Lampretova pa izven konkurence nov rekord na 200 m v času 2:56.9.

Ilirija : Bob 8 : 5 (3 : 0, 4 : 4)

Nato je sledila waterpolo tekma med ljubljansko Ilirijo in beograjskim Bobom. Favorit je bil Bob, ki se je lani placiral na tretje mesto. Ilirija ni imela mnogo šans. Predvedla pa je tako živahno in dobro igrjo, da je njena zmaga popolnoma zaslužena. Ilirijani so bili odločno boljši na startu in so imeli v splošnem več od igre. Bobovci so skoro dočela odgovajati in daleko zaostali za svojim lanskim nastopom. V regularnem času je končala tekma neodločeno 4 : 4, dočim je Ilirija v prvem polčasu vodila s 3 : 0. V prvem podaljšku treh minut je predvedel Bob zelo ostro igrjo in je sodnik Ozanič, ki je bil sicer zadovoljiv, dva Bobovca izključil. Končni rezultat je 8 : 5 za Ilirijo. S tem se je Ilirija kvalificirala za nadaljnje tekmovanje, dočim Bob izpade.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sobota, 8. avgusta katoličani: Ciriak, pravoslavni 26. julij, Godešlav.

Jutri: Nedelja, 9. avgusta katoličani: Roman, pravoslavni 27. julij: Našemir.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Gospod po naročilu. Kino Ideal: Zaprt. Dancing v hotelu Tivoli. Plavalne tekme za seniorsko državno prvenstvo.

Prireditve v nedeljo.

Kino Matica: Kralj potepuhov. Kino Ideal: Zaprt. Gasilska veselica v Zgornji Šiški. Plavalne tekme za seniorsko državno prvenstvo.

Primorje : Gradjanski na igrišču Primorja ob 17.30.

VSK Triglav : nogometni klub 16. art. puka na igrišču Ilirije ob 17.15.

Dežurne lekarnе.

Danes in jutri: Leustek, Resljeva cesta 1. Bohinec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Žrtev praznoverja

Veliko pozornost vzbuja v Parizu proces, v katerem gre za premeteno slepanijo. Nasedel je lahkoverni tovarnar Bouchard, ki je žrtvoval za zvezo z onim svetom mnogo tisočakov. Kljub temu, da so ga pošteno potegnili, je sodniku izjavil, da podjetni tičiki, ki so ga tako brezobzirno oskubili, niso sleparji, temveč predstavniki višje moči.

Tovarnar Bouchard je star že 52 let in nikoli se ni zanimal za spiritizem. Naenkrat mu je pa umrl edini sin in hrepenenje, da bi mogel ostati z njim v zvezi tudi na onem svetu, je privedla tovarnarja k poročniku Careasu, ki mu je s pomočjo Deyra res omogočil mnogo »pogovorov« z umrlim sinom. Tovarnar zatrjuje, da je slišal skozi nekakšno cevko različno glas svojega sina. Toda »predstavniki višje moči na zemlji« so šli še dalje. Sporočili so Bouchardu, da so zvedeli od duha za zaklad dvigniti, so potrebovali 10.000 šer za časa Napoleona. Da bi mogli zaklad dvigniti, so potrebovali 10.000 frankov, ki jim jih je tovarnar rade volje dal in se zadovoljil s potrdilom, na katerem je bil podpisan duh.

To čudno potrdilo z onega sveta je bilo priložno sodnim aktom. Tovarnarja je podpirala v veri v duhove njegova žena, ki ji je bil vseh poročnik Careas in ki si je na vse načine prizadevala prepričati moža, da res lahko občuje s svojim sinom na onem svetu. Sama o sebi je pa trdila, da je že drugič na svetu in da je bila prvič vrhovna svečenika egiptskega boga Amon Raha. Tudi ona je bila aretirana in pariška javnost se zelo zanima za izid obravnave, kajti po izjavi predsednika lyonskega spiritističnega krožka nimata Careas in Beyer niti pojma o okultizmu, temveč sta navadna sleparja.

Žene med seboj.

— Ohi, kako sem nesrečna! Zdi se mi, da me je vzel mož samo zaradi denarja.

— Nikar se ne pritožuj, se vsaj lahko tolažiš, da ni tako zabit, kakor izgleda.

Dobra kvalifikacija.

Gospa novi služkinji: Mogla bi vas sprejeti, toda samo, če ste zdrava in nebožeča.

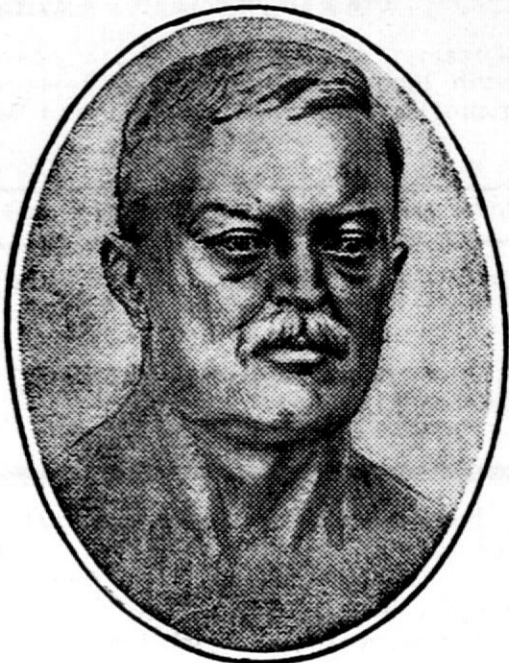
— Seveda sem, zadnjo službo sem izgubila samo zato, ker se nisem bala niti gospe, niti gospoda.

Slava Miroslavu Vilharju

K jutrišnjemu odkritju spomenika velikemu skladatelju v Planini

Ljubljana, 8. avgusta.

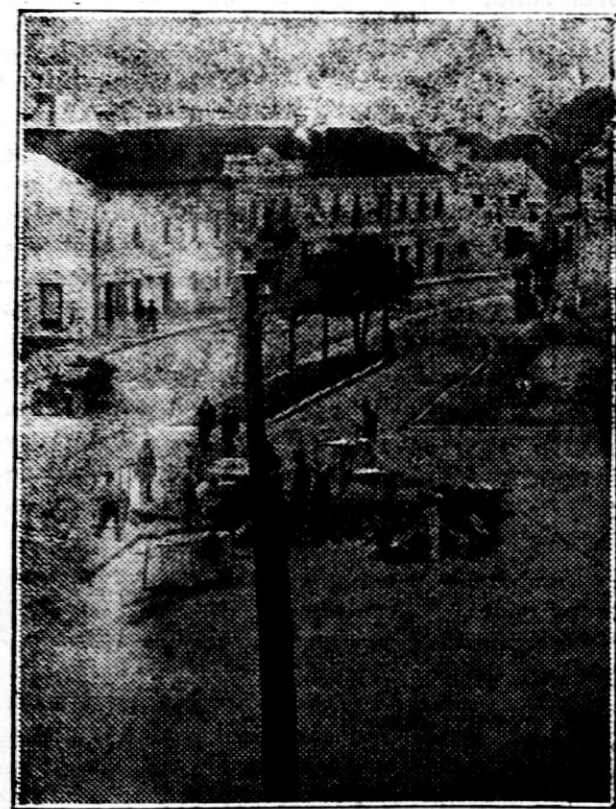
Čudno čudo... Baš letos smo se Slovenci spomnili svojih zaslužnih mož, ki so nam v nepojmljivih razmerah podarjali svoja glasbena dela. Na inicijativo prof. dr. Kosine je dobil skromen spomenik pred svojo rojstno hišo v Beričevem Jurij Flašman, skladatelj danes že ponorelih pesmi Luna sijec, »V Gorenjsko oziraj se skalnato stran«, »En starček je živ«, »Ti si urce zamudila« itd. Na pobudo Glasbene Matice smo mogli odkriti šele to poletje spominsko ploščo Davorinu Jenku, stvaritelju slovenske marželjeze »Najprej zastava Slave« in bivše srbske državne, danes tudi himne Jugoslavije »Bože pravde« v njegovem rojstnem kraju v Cerkljah nad Kranjem. Jutri pa odkrijejo spomenik pesniku in skladatelju Miroslavu Vilharju v Planini pri Raketu.

Novi generaciji je Vilhar prav malo znan. Vseposvoda, ne samo v Sloveniji, še več na Hrvaškem in v Srbiji, prepevajo njegovo pesem »Po jezeru bliz Triglav« kot slovensko narodno pesem. Ljudstvo ne ve za njenega skladatelja, niti za njegovo skladateljsko delo.

Vilhar je bil rojen dne 7. septembra 1818 v Planini, v osnovno šolo je hodil v Postojni, dalje je študiral v St. Pavlu na Koroskem in na univerzi v Gradcu. Juristarija mu ni ugajala, zato ji je dal slovo, ker je bil preveč vdan glasbi. Posvetil se je njej in probudi naroda. S tedanjimi rodoljubi je prepotoval vso Notranjsko, bodril ljudstvo in leta 1863 začel izdajati v družbi s Franom Levstikom, — ki so mu v spomin tudi letošnje poletje v Velikih Laščah priredili lepo slavnost z odkritjem rešena na spomeniku — začel je izdajati politično glasilo »Najprej«, v katerem sta odločno zastopala oba ujedinjeno Slovenijo. Za članka »Slovenci bi ne smeli imeti meje« in »Kaj se nekaterim zdi ravnopravnost« — je bil Vilhar obsojen na šestdeset dni zapora na Zanjaku. Flašman, Levstik in Vilhar so bili zavedni Slovenci in še zavednejši Slovani. V pesmih vseh treh je to prav lahko razbrati.

Miroslav Vilhar pa nam ni podaril samo pesmi »Po jezeru bliz Triglav«, »Lipa zelenela je«, »Bom šel na planino«, »Božice ne bom trgala«, »Mila kumica« itd. temveč tudi opero »Jamska Ivanica«. Za tedanje čase, za razvoj in početek naše glasbene

Italijani demolitirajo Vilharjev spomenik

umetnosti so njegove zasluge gotovo velike. Njegov sin, že pokojni Fran Serafin Vilhar, skladatelj povsod znanih pesmi »Slovenec, Srb, Hrvat«, »Mornar«, »Nezakonska mati«, »Bledi mesec«, »Na vrhu Borne«, številnih zborovskih, klavirskih in solopesevskih zbirki, oper »Smiljana in Lopudska sirotica« je bil vreden naslednik svojega očeta na torišču naše glasbe. Služil je dolgo vrsto let s svojim umom bratskemu hrvaškemu narodu. Izdaje njegovih del (skladi solopesev »Djalabije«) so že zdavnaj rasprodane, ponatis se pa noče šal lotiti noben založnik.

Tako sta zvesto oče Miroslav, za njim pa sin Fran s. vsak po svojih močeh in zmoglostih orala našo glasbeno dediščino. S hvaležnimi srci naj še jutri, ko odkrijejo spomenik Vilharju v Planini spominja ves narod svojega pesnika, skladatelja in narodnega bučitelja, ki je s proslavilnimi besedami pel:

»Čujte gore in bregovi,
da snovi Slave smole«

S. B.

Spored svečanosti

Drevi ob 9. zvečer sprevod po trgu, veličastna razsvetljava, nato slavnostna akademija.

Jutri ob 5. zjutraj budnica, ob 10. sprejem gostov na Vilharjevem trgu, ob 13.30 sprevod, nato maša na glavnem trgu, ki jo bere naš rojak dekan g. Jože Juvanc iz Cerkljice. Po maši odkritje spomenika. — 1.) Predsednikov pozdrav. 2.) »Po jezeru« (pojo združeni zbori). 3.) Slavnostna beseda (govori g. prof. dr. Josip Pintar). 4.) »V spomin Miroslavu Vilharju« (poje pevsko društvo »Logatec«). 5.) Govore posamezni zastopniki. 6.) »Slovenec, Srb, Hrvat« (pojo združeni pevski zbori). 7.) Polaganje vencev. 8.) »Adrijansko morje« (pojo združeni zbori). Sodeluje moški zbor Glasbene matice iz Ljubljane.

Po kulturnem delu proslave bo ob 15. velika narodna veselica.

Ves glasbeni spored bo igrala godba Cerkljica, sodeluje šramelj-godba, pojo okoliški pevski zbori.

Vožnja je polovična po vseh potniških in brzih vlakih, razen SOE; do Planine se plača cel vozni listek in se da na prireditvi žigosati ter velja listek za povratek.

Pred 25 leti v Postojni

Samo tri dni bi bilo treba počakati, pa bi postavljali Miroslavu Vilharju že drugi spomenik točno po 25 letih. Prvi spomenik je namreč dobil naš notranjski slavček v Postojni 12. avgusta 1906. Ta spomenik so Italijani demolitirali. Takrat je priobčil »Slovenski Narod« na uvodnem mestu obširno poročilo o odkritju spomenika. Iz poročila posnemamo nekaj zanimivosti.

— Največ udeležencev slavnosti je došlo iz Ljubljane, — je poročal »Slovenski

Velik dogodek v Štepanji vasi

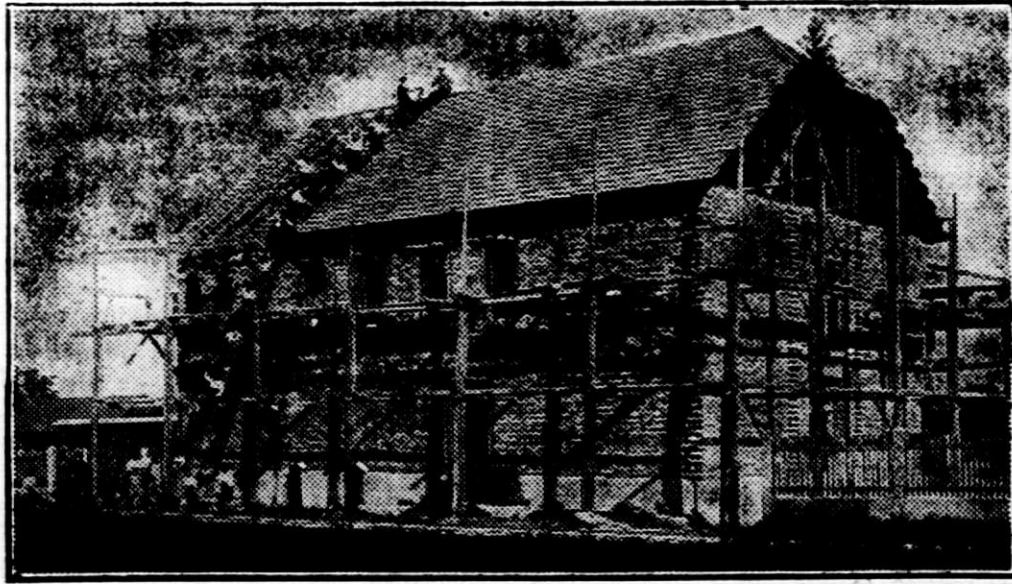
Tiho in skromno se pripravljajo štepanjci na proslavo 20letnice svojega Sokola

Ljubljana, 8. avgusta.

— Ali greste v Štepanjo vas? me je vprašal Štepanjec.

Se vprašal nisem, zakaj, gotovo se je v Štepanji vasi kaj zgodilo in motocikli s priklobo je bil pripravljen; kaj boš vpraševal, sedež in niti zaisti ne moreš drugam, kot v Štepanjo vas, če te popelje Štepanjec.

Če bi šlo takrat za reklamo za motorna kolesa, bi jim prav lahko zapel slavosep. Dovoljno srčala sva sbozi Ljubljano, trenutek in že sva švignila skozi Kravjgo dolino, kot je psal treba frčati, ko drviš za

Štepanjci pokrivajo svoj Sokolski dom

senzacija. Razno, ta dogodek nama ne uide, četudi bo sbežala pred nama Štepanja vas z 90 km na uro. In komaj mi je šinila v glavo ta misel, sva že drvela pod Golovcem na desni strani Gruberjevega prekopa. Jokala sva, ko sva pridrevla v Štepanjo vas, ne sicer radi žalosti ali veselja, nego zaradi močnega vetra... Bila je pač danca v Štepanjo vas, da je zrak kar življal ob ušesih.

Iz vasi je baš tedaj krenila v mesto na kolose — elegantna dama. Nikar ne mislite, da so Štepanjci in Štepanja vas tam nekje na koncu sveta, kamor ne posije nič solnce, da o naši blesteči ljubljanski kulturi sploh ne govorimo. Nespornost se lahko dokazuje, da bi bila ljubljanska kraljeva sva klaverna celo brez Bizoviča, ki leži še naprej od Štepanje vasi, samo pomislite na bizoviške perlice. Dama v Štepanji vasi ni nič nenavadnega. Tovariš motociklist se je oprostil, kor sva dvignila donebene oblake prahu.

Še malo naprej po vasi, potem sva se ustavila kar pred gostilno. Morda se je tu kaj zgodilo? Po vseh vasi je vladača tišina in mir kot da je izumrla. Le na vrta Kregarjeve gostilne sta sedela dva goeta. Ko je bila duša zalita s malinovcem, sva prešla k stvari. Znamer je pa treba priznati, da se v gostilni ni nič zgodilo, pač pa poleg nje na 3000 m² velikem zemljišču. Toda od tega dogodka sta pretekli že 2 leti.

Važnejše je pa še to, kar pride. In Štepanja vas je v pričakovanju velikega dogodka, čeprav je tišina in mir. Ljudje delajo, kot navadno zunan na polju, mnogo Štepanjcev je pa delavcev v Ljubljani. Vseho jutro jih krene v mesto za kruhom cele procesije, sveder se pa vračajo trdni. Bogastvo tukaj res ni doma. Hlče so šipili, ko kmečke, vil in enonadstropnih hiš ne vidim.

Narode. — Posebni vlak z 20 vozovi je pripeljal dopoldne ob devetih več nego 800 ljubljancem v Postojno. Tržačani so takisto došli s posebnim vlakom; bilo jih je okoli 300. Na kolodvoru jih je pričakoval odbor za postavljenje Vilharjevega spomenika s predsednikom g. Jos. Lavrenčičem na čelu, župan gosp. Gregor Pikel in vsa postojnska narodna društva. Gostje so nato odšli, na čelu jim ljubljanska »Društvena godba« v trg, okrašen s slovenskimi zastavami. Pred vhomom v trg je bil postavljen slavolok z napisom »Slava Miroslavu Vilharju«. Točno ob 9. na enajst so se društva v dolgem sprevodu jela pomikati na svobodni prostor. Bilo je nad petdeset narodnih društev s 13 zastavami. Spomenik stoji na trgu pred šolo, na najlepšem prostoru, kar jih premore postojnski trg. Spomenik je bil zastrt. Ob enajstih je bil ves trg poln ljudi, glava pri glavi. Ko je stopil na govorniški oder slavnostni govornik g. prof. dr. Josip Tomišek, je zavladala tišina in množica je za napeto pozornost poslušala izvajanja govornikova.

Sledi obširen govor dr. Tomiška o Vilharjevem geniju. Za dr. Tomiškom je govoril predsednik Vilharjevega odbora g. Josip Lavrenčič, ki je izročil spomenik v varstvo županu Gregorju Piklu. Govorila sta še g. Ditrich in predsednik hrvaške starčevičanske mladeži fil. Cividini, potem so pa združeni pevci najrazličnejših pevskih društev pod vodstvom g. Kubište ubrano zapeli slavnostno kantato, ki jo je specialno v to svrhu uglasbil pesnikov sin Fr. Ser. Vilhar. Ko so izzveneli njeni zadnji akordi »Slava Tebi, Miroslave«, so napolnili ozračje gromoviti slava klci. Pesnikov sin g. Fr. S. Vilhar se je nato, iskreno pozdravljen, v imenu rodbine zahvaljeval odboru za njegovo požrtvovalnost, vsemu slovenskemu narodu pa za izredno čast, ki jo je izkazal njegovemu očetu. Ko je dr. Hinko Dolenc še sprožil misel, naj bi se brzojavno pozdravilo vsled bolezni v Ljubljani zadržanega Iv. Vilharja, je bila slavnost končana.

Poročevalec »Slovenskega Naroda« omenja še, da je bilo ugodnih rodoljubov iz Ljubljane in iz Trsta pri odkritju malo.

seveda, kaj bi pa bilo brez mene, kdo bo pa telovadil!

Same okrogle je stresal. Ko sva se posušeno nakrohotala, sva se poslovila. Tovariš je pravil med potjo, kakšen »gade« je bil včasih g. Anžič. Ko je bila nekoč v starih »klerikalno-liberalnih« casih razstava živine v Štepanji vasi, je bila baje »diskvalificirana« Anžičeva krava, ker je bil »liberalec«. Anžič je pa vzkliknil v upravičeni jezi: — E, gospodje, ali je krava tudi liberalec?

H koncu je še treba pripomniti, da je Štepanjec dejal: — Samo ne omenjajte nobenega imena, nobene hvale, nobenih fraz! Če smo kaj naredili, bo že govorilo delo samo brez naših imen.

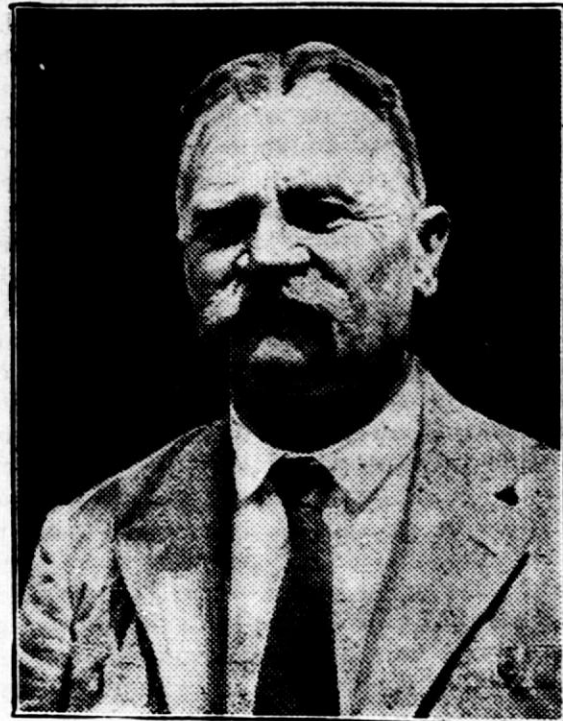
Menda je zdaj tudi vsakemu jasno, kakšen dogodek se pripravlja v Štepanji vasi — Štepanjci so že 20 let Sokoli. To pa toliko pomeni, da so nadaljne besede odveč. Jutri jo mahnejo vsi k Štepancem.

Nova planinska postojanka

Nekaj planinskih spominov iz Zasavja — Jutri vsi na Sv. goro

Litija, 8. avgusta.

Jutrišnja nedelja bo za Zasavje zgodovinski dan! Na Sv. Gori bo — seveda le ob ugodnem vremenu, sicer se preloži prireditve na jesen — otvorena nova planinska koča, ki bo pripomogla, da se turistička pri nas še bolj razmahne.

Predsednik litijske podružnice SPD Ferdo Tomazin

Zanimivo je, da se je zanimanje za planine pojavilo v Zasavju močnejše šele zadnja leta, pa so si domačini takoj hiteli graditi planinske postojanke. Prva je dobila že pred leti okrepčevalnico Sv. Gora, ki ima med vsemi zasavskimi vrhunci največ častilcev. Mežnarja, koder je stregel prijazni g. Rogelj, je dobila čez leto dni sosedo — planinsko »dvoran« v renoviranem cerkvenem poslopju, ki smo jo krstili za »Tomazinovo kočo«. Lepo je bilo tiste dneve, ko smo vozili na Sv. Goro prvi inventar, last naše litijske podružnice. Predsednik Ferdo je žarel od zadovoljnosti, ko smo menili v šali; zdaj smo te z balo priženili na Sv. Goro!...

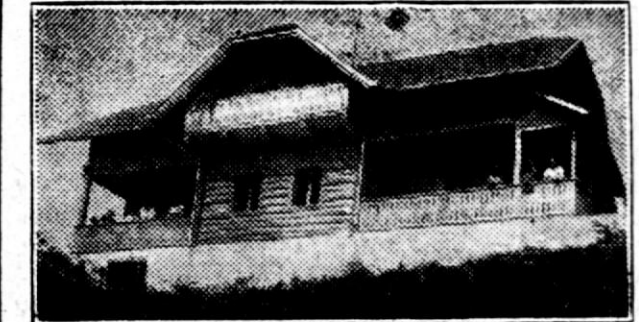
Tudi sosedna Sv. Planina (965 m), ki je pozimi pravi okorado smučarjev, je dobila prepotrebno planinsko zatočišče. Sedanjí svetoplaninski župnik g. Ivan Drošar je šel naši podružnici in turistom tako na roko, da je mož popularen ne samo med slovenskimi turisti temveč za poznajo tudi dobi po Hrvaškem, za katere je Sv. Planina poleg Kuma ena največjih in najbližjih izletišč. Tudi dolenski Triglav Kum nudi izletniku streho in je za siko preskrbljeno na Mrzlici v stari Hausenbichlerjevi

koči in tudi na Lisci najdeš leseno kočico; vendar — vse to je le za prve pričetke turizma v našem Zasavju. Ti domovi so skromni, zgrajeni iz prisrčnosti; današnjemu naraščajočemu tujkemu prometu pa ne zadoščajo več. Tudi Zasavje mora, da zadovolji posetnike, postaviti na svoje vrhove moderne in potrebne turistov odgovarjajoče planinske domove.

Sv. Gora pa je v vrsti naših številnih izletniških točk prva, ki odpira kočo, prilagodeno željam turistov. Lani je litijsko SPD ustanovilo lastno stavbno zadrugo »Zasavska koča«, ki letos že lahko pokaže sadove svojega dela. Odbor in članstvo, ki je z deleži podprlo plemenito akcijo, zasluži vsa pohvalo. Zanimivo je tudi, da je vsa stavba delo domačih rok, načrti pa so izdelani po najboljših izsledkih v posameznih planinskih kočah.

Če se namenih na Sv. Goro, si čisto v zadregi, katero pot bi ubral. Če se pripelješ z vlakom, izstopiš že lahko v Kresnicah, kreneš proti Vačam in dospelš mimo Mačkova in Lestine, znanih keltskih grobišč na Sv. Goro. Iz Litije kreneš mimo Ponovič preko Cirkuš, najbližji dohod je pa s postaje Slave, kjer imaš čez Tirno le 100 minut, zanimiva pa je pot z zagorske postaje čez planinsko ravnico Čolnise.

Za povratek pa je zelo priporočljiva pot na Medljo, kjer se za zaključek ture

Koča na Sv. Gori, ki bo jutri slovesno otvorena

okroplješ v toplicah; če ti ni všeč vodovar, ni turistika po glavni cesti na zagorsko postajo, se tjakaj lahko potegneš z vozom. Izbere za dohod in povratek je dovolj, ne boš v zadregi, če si hberneš jutri eno izmed navedenih poti in prisostvuješ važnemu planinskemu prazniku, otvoritvi prve turistovske koče v Zasavju. Sv. Gora bo jutri deležna obiska vseh svojih navdušenih prijateljev. Tudi novi predsednik SPD g. dr. Pretnar, pohiti na Sv. Goro z našim starim planinskim znencem g. Badišo in večjo turistovsko družbo, nadeja pohite k otvoritvi koče delničeljskega pevskega zbora in še mnogi drugi. Pozdravljeni vsi prijatelji Zasavja! *Jože Zupančič*

Esperanto

Občinski svet mesta Krakova je sklenil imenovati eno najlepših ulic po tvorcu esperantskega jezika dr. Zamenhofu. — Na Dumaju je umrl te dni znani esperantski pisatelj in pisatelj dr. E. Sos. — Centralna esperantska tiskarna v Parizu, ena prvih v zgodovini esperantskega pokreta, je izdala seznam vseh esperantskih publikacij.

— Francoski esperantisti pripravljajo za prihodnje leto svetovno manifestacijo esperantistov v Parizu. — Švicarska zveza esperantistov-železničarjev opozarja v dnevnem in esperantskem tisku na veliko važnost esperanta na potovanju po inozemstvu. Med švicarskimi železničarji je mnogo esperantistov. — Tečaj esperanta za policiste, ki se je vršil nedavno v norveškem mestu Oslu, se je zaključil zelo uspešno. Pouka sta se udeleževala tudi policijski inspektor in urednik norveških »Policijskih listov«. Jeseni bodo prireditvi novi tečaji za policiste tudi v drugih norveških mestih.

— Oficijno glasilo angleških esperantistov »The British Esperantist« v Londonu izhaja od julijake številke v novem formatu in skupaj z angleškim listom »International Language«. — Avtor prve izvirne svetovne zgodovine v esperantu (Jarmilov pasiv) Haefker je dobil za svoje delo od naše vlade kot priznanje 1000 mark. — Esperantsko založništvo »Heroldo de Esperanto« v Kölnu ob Renu je izdalo v raznih jezikih propagandne vinjete. Dosele so izšle vinjete v esperantem, angleškem, francoskem, španskem, italijanskem, švedskem, nemškem in češkem jeziku. — Londonska »Svödeborg Society« pošilja interesoentom na zahtevo brezplačno esperantsko brošuro »Dogmata života« izpod peresa E. Svödenborga. — Novi tečaj esperanta so bili prireditvi v naslednjih ameriških mestih: Filadelfija, Los Angeles, North Hollywood, San Jose, Detroit, Hartford, Dayton, Pasadena, Jersey City, Washington in New York. Ameriški esperantski klubi imajo čisto v posetih esperantiste iz drugih delov sveta. Začnje čase so jih posetili japonski, nemški, novozelandski, belgijski, madžarski, poljski in drugi esperantisti. — V poznatih mesecih so se vršili narodni kongresi esperantistov v Franciji, Italiji, Nemčiji, Angliji in na Finskem.

Kongres Narodne strokovne zveze

Kakor smo že poročali, se bo vršil v dneh 15 in 16. avgusta v Trbovljah kongres nacionalnega delavstva. Za ta kongres se vrše že velike priprave in vse kaže, da bo eden največjih, kar jih je imelo nacionalno delavstvo. Med rudarji je veliko zanimanje za ta kongres in se vseh revirskih rudarji pripravljajo na pohod v Trbovlje. Na kongresu bo imel podpredsednik dr. Joža Bohinjec važen referat o gospodarskem stanju v naši državi in o načelih nacionalnega delavstva. O priitki kongresa se bo vršil tudi delegatski zbor NSZ in sicer se bo vršil v soboto 15. avgusta ob 16. Istega dne dopoldne se bo vršila seja federacije nacionalnih strokovnih organizacij, kateri bodo prisostvovali delegati vseh nacionalnih delavskih organizacij iz cele kraljevine. Popoldne ob 2. se bo pa vršila seja uprave Jednote slovenskih narodno - strokovnih organizacij, kateri bodo prisostvovali poleg zastopnikov jugoslovenskega nacionalnega delavstva tudi delegati čehoslovaškega nacionalnega delavstva. Na tej važni seji se bo izvolila definitivna nova uprava. V nedeljo 16. avgusta ob 9. bo slovesen sprejem gostov na kolodvoru. S kolodvora bo šla povorka do rudniške restavracije, kjer bo došle goste pozdravil trboveljski župan g. Vodnik. Od tu krene sprevod v Sokolski dom, kjer se bo vršil kongres. Na kongres so vabljena vsa nacionalna društva brez razlike in so svojo udeležbo tudi že obljubila.

Kongres Narodno - strokovne zveze bo ena največjih manifestacij nacionalnega delavstva in vabimo vsa nacionalna javnost, da s svojo prisotnostjo podpre težnje jugoslovenskega delavstva. Trboveljska nacionalna javnost bo v dneh kongresa okrasila okna z zastavami in z njimi pozdravila jugoslovenskega delavca.

Narodna strokovna zveza vabi tem potom vse prijatelje jugoslovenskega nacionalnega delavstva, da se pridruži veliki manifestaciji delavstva in pohiti 16. avgusta v Trbovlje.

SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJU!
SOKOLH DORISUTE SAMO NA

Dnevne vesti

— Pomočnik bana dravske banovine dr. Otmir Pirkmajer v torek 11. in v petek 14. t. m. radi službene odsotnosti ne bo sprejel strank.

— Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 46 z dne 8. avgusta objavlja pravilnik o vodstvu zemljiških knjig, pravilnik o dohodkih prijavnih uradov za službo prijavljanja pri državnih policijskih oblastih, pravilnik o sprejemanju bolnikov in plačevanju taks za zdravljenje z radioaktivnimi snovmi v zavodu za proučevanje in zatiranje raka pri centralnem Higijenskem zavodu v Beogradu, odredbo glede mednarodnega zračnega prometa z Zadrom in odločbe državnega sveta.

— Neutemeljene vesti o izpremembi načina prodaje baškobanatske pšenice. Zastopstvo priv. družbe za izvoz v Zagrebu objavlja: Nepoklicani elementi so razširili te dni na razne načine govorice, da je privilegirana družba za izvoz izpremenila način prodaje baško-banatske pšenice; s tem so spravili zainteresirane mlino v zmotu in jih zapeljevali v prestopke. Kategorično demantiramo vse tiste vesti in opozarjamo, da je dosednji način nabave 25 odst. kvote ostal povsem neizpremenjen. Vse potrebne informacije daje interesentom radevolje in ob vsakem času zastopstvo družbe v Zagrebu, Smičklasova 21.

— Razid družtev. Društvo finančnih pravnikov v Ljubljani se je po sklepu obč. nega zbora prostovoljno razšlo. Podporno društvo »Providentia« v Ljubljani se je po sklepu občnega zbora tudi prostovoljno razšlo.

— Najmodernejši srednješolski dom v Zagrebu. V Zagrebu začno še ta mesec graditi po načrtih prof. Iberja srednješolski dom, ki bo najmodernejšo poslopje v naši državi. Stroški bodo znašali okrog 2 milijona Din. Temeljni kamen je bil posvečen ob nedavnem bivanju kraljice Marije v Zagrebu.

— Desetletnica mature. Maturantje VIII. a razreda I. državne gimnazije v Ljubljani iz leta 1921 se naprošajo, naj javijo v svrhu proslave 10-letnice mature nemudoma svoje naslove G. Zdenku Šviglju, Ljubljana, Dalmatinova 11.

— Važno za udeležence odkritja Vilharjevega spomenika. V nedeljo dne 9. avgusta se odkrije v Planini spomenik pesniku Mirolavu Vilharju. Da se omogoči oddaljenim krajem prisostvovati odkritju, je generalna direkcija odredila, da ima ta dan brzi vlak št. 604, ki odhaja iz Maribora gl. kol. ob 1. uri 10 minut in brzi vlak št. 602, ki odhaja iz Kotonobe ob 23. uri 40 minut, postanek v Planini. Nadalje ima ta dan postanek v Planini tudi brzi vlak št. 608, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 9. uri 5 minut in brzi vlak št. 607, ki odhaja iz Planine ob 18. uri 28 minut.

— Opozorilo tverdkam. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja tverdke, ki se obračajo nanjo s prošnjami za izdajo carinskih potrdil, nadalje potrdil glede oprostitve skupnega davka, potrdil za udeležbo na licitacijah, svetočb o poreklu robe, potniških legitimacij itd., da morajo vlagati svoje prošnje odnošno prositi za izdajo navedenih potrdil najkasneje do 11. ure dopoldne, kadar želijo, da se jim potrdila izdajo že istega dne. Ta potrdila morejo potem dvigniti že ob 5. uri popoldne v zborničnem ekspeditu. Potrdila, za katerih izdajo bi tverdke prosile po 11. uri dopoldne, more zbornica izdati šele naslednji dan.

— Državna realna gimnazija v Celju razglašča: Učenci in učenke, ki delajo popravne izpite v septembrskem roku, se morajo javiti k izpitom dne 24. avgusta t. l. ob 8. uri. Šolsko leto 1931-32 se prične s 1. septembrom 1931. Vpisovanje v I. razred bo 1. septembra od 8. do 12. ure. Vpisovanje v II.—VIII. razred bo 2. septembra od 8 do 12. ure. Vpisovanje za učence z drugih zavodov dne 3. septembra dopoldne. K vpisovanju v I. razred naj pridejo učenci (učenke) v spremstvu staršev ali varuha. Predložiti morajo izpričevalo o dovršenem IV. razredu osnovne šole, iz katerega je razvidno, da nimajo nobene slabe ocene; iz vedenja morajo imeti naj-

manj oceno dobro. Na hrbtu izpričeval mora biti potrdilo o dovršenem sprejemnem izpitu. Poleg izpričevala naj prineso tudi krstni list, iz katerega je razvidno, da je učenec (učenka) star(a) 10 do 13 let. Za vpis v ostale razrede naj se predlože izpričevalo o dovršenem predhodnem razredu. Sprejemni izpiti za prvi razred bodo 28. in 29. avgusta t. l. vsakokrat ob 8. Prošnje naj se vlagajo do inkl. 27. avgusta. Nižji in višji tečajni izpiti prično 31. avgusta 1931 ob 8. uri. 12. septembra bo otvoritvena služba božja. Redni pouk se prične dne 14. septembra.

— Koroški dijaki v Dalmaciji. Koroški in gradiščanski dijaki so se pripeljali davi v Split, kjer ostanejo do 12. t. m. Iz Splita krenejo v Trogir, potem pa na Sušak, Krk, Rab in Crikvenico, od koder se vrnejo domov.

— Tujski promet v Baški. V Baški je zdaj 574 tujevc, dočim jih je bilo lani ob tem času 1200. Baško je posetilo doselej v letošnji sezoni okrog 2000 tujevc. Vštete so tudi dijaške kolonije iz inozemstva.

— Včeraj smo dobili tež po dolgem času, bilo ga je pa samo za izpremembo. K dežju se je pripravljalo ves dan, toda bile so skoraj same »priprave«, Eltija ceni parade, ljudem je pa zdaj več do dežja kot za takšen pomp. Oblačilo se je vse popoldne, ob 17. je pa potegnil močan veter, nekajkrat se je zabliskalo, nakar se je viliha močna ploha. Potem je deževalo z malimi presledki 3 ure, posebno močno ob 20., ko je tudi malo grnelo in nekajkrat treščilo; kmalu je nastala popolna tišina in mir, samo rahlo je rosilo kakšne pol ure, s čimer je bila nebeščanska produkcija zaenkrat zaključena. S tem dežjem kmetje niso posebno zadovoljni, saj je zemlja tako presušena, da bi moralo deževati rahlo ves dan, da bi se dovolj premočila, tako pa ploha oplakne samo površino ter spere prah, skoraj pa ostane ter jo sonce še bolj strdi. Letos je poleg vsega drugega postavljeno na glavo tudi vreme kljub vsem polarnim ekspedicijam in njihovim uspehom, morda pa baš zaradi tega, vzroke je res težko ugotoviti. K sreči smo že vajeni splošne suše, nekoliko se pa še navadimo.

— Oddaja zakupa nakladanja, razkladanja, prekladanja in prevoza vseh vrst monopolnega blaga. Tobačna tovarna v Ljubljani sprejema do 14. t. m. ponudbe glede oddaje zakupa nakladanja, razkladanja, prekladanja in prevoza vseh vrst monopolnega blaga. Pogoji so na vpogled v pisarni Tobačne tovarne v Ljubljani.

— Oddaja del za renoviranje fasade poslopja Maribor gl. kol. Direkcija drž. žel., gradbeni oddelek v Ljubljani sprejema do 13. t. m. ponudbe glede oddaje del za renoviranje fasade poslopja Maribor gl. kol. Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.

— Oddaja krovskih del. Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelek v Ljubljani sprejema do 13. t. m. ponudbe glede oddaje krovskih del. Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.

— Razstava psov na Bledu od 15. 8. 1931 bo dobro zasledena ter bodo imeli obiskovalci razstave prihoditi in občudovati res lepe pse raznih pasem. Razstavljalce opozarjamo, da znižana vožnja ni dovoljena, ker se morajo domači razstavljalci, ki ne pridejo na Bled že pred dnem razstave, poslužiti izletniškega vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.21 uri zjutraj ter pride v Ljubljano ob 22.10 uri zvečer. Za izletniški vlak velja itak že znižana vožnja. Razstavljalci, ki hočejo iti na Bled s tem vlakom, naj se javijo takoj Klubu ljubiteljev sportnih psov v Ljubljani, ki mora vedeti njih število, da bo lahko rezerviral v izletniškem vlaku potrebne prostore za razstavljalce in njihove pse.

— Elevator pregazil otroke vprčo matere. Pri vasi Martinci blizu Mitrovce se je pripetila v petek strašna nesreča. V vas se je vračala mlaticina Lazarja Savica, ki je vlekla elevator. Med potjo so začeli plezati na elevator otroci in naenkrat je padla pod teška kolesa 6 letna Radinka Krstič, ki je potegnila za seboj še svojo sestrico Jovanko. V naslednjem hipu je padla pod kolesa tudi Mina Drogasč. Zadnje kolo elevatorja je pregazilo najprej Radinko in ji strlo glavo, Jovanki je strlo obe nogi,

Bernard Gervais

Vražja nedelja

Nedelja je. Lekarna gospoda Jujuba je po prefektovi naredbi zaprta. Za pritrmi vrati si preganja gospod Jujuba v mračnem lokalu dolčas s tem, da tolče nekaj v možnarju in stresa prašek v skodelico. Gospa Jujube se poigrava s številkami na klaviaturi avtomatične blagajne.

Na cesti pred zaprto lekarno se slišijo koraki strogega redarja, ki mora paziti, da se ne krši prefektova naredba o zapiranju lekarn.

Vse to je zelo žalostno. Pred lekarno se zasliši glas strogega redarja, ki zadržuje nekoga pred lekarno: Da, tale je danes zaprta. Če kaj potrebujete, se morate obrniti na Calomelovo lekarno na oglu avenue Machinchose in ulice Mironton. Ta ima danes pravico prodajati.

Gospod Jujube neha točiti, odloži možnar in pravi ženi: Si slišala, stara? ... Zopet naš klient, ki ga pošilja ta cšpc h Calomelu!

Gospa Jujube (trpko): Ta je že dvajseti v pičli uri!

Gospod Jujube: Prepovedati mi imeti v nedeljo lekarno odprto, kdo je pa kaj takega že kdaj slišal? ... Lekarna, ki je bila celih dvajset let vedno odprta in v katero si je že marsikdo izhodil pot! (Sarkastično): Pa si prizadevaj dobiti čim več odjemalcev, a čez dvajset let, ko se že pripravljáš požeti

sadove svojega dela in truda, moraš poslušati stražnika, kako ti pošilja ta kader zvestih odjemalcev naravnost h Calometu! Ali ni to strašno? Človek bi kar obupal.

In zopet se zasliši glas stražnika, ki dopoveduje nekomu, da je lekarna zaprta in ga pošilja v dežurno.

— Zaprto, da, da, gospod, zaprto po strogi naredbi gospoda prefekta. Obrniti se morate na gospoda Calomela, vogal ulice Mironton.

Gospa Jujube: Cui, dragi moj, ni dobro, da čepiš ves čas tu kot v ječi in poslušas te pogovore, ki te po nepotrebnem razburjajo. Saj se spati ne boš mogel in porabil boš ves veronal, kar ga imamo v zalogi... Pojdi malo na izprehod. Ubogaj me, dobro ti svetujem. Pojdi na izprehod. To ti prežene iz glave težke misli.

Gospod Jujube uboga ženo in gre na izprehod.

Ker je pa to prvič po dvajsetih letih in se je skoraj že odvadil hoditi po ulicah, pride nesrečnež v svoji nepravidnosti pod avtomobil, ki ga vrže na tlak. Požrtvovalni ljudje ga pobero in odnese domov.

Ko pa pridejo do njegove lekarnе, nalete na strogega redarja.

Redar: Kaj pa je to? ... Raničenec? No torej, že dobro, gospoda. Ker je tale lekarna danes zaprta, ga odnese kar h Calomelu, vogal ulice Mironton...

Gospod Jujube: Oh! ... In od groze se onesvesti.

Mini pa desno roko. Tragedija se je odigrala vprčo Radinkine matere, ki se je onesvestila.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države oblačno in deževno, v mnogih z nevihtami. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 38. 9, v Skoplju 37.2, v Sarajevu 36.3, v Splitu 34.5, v Ljubljani 31.8, v Mariboru 28.7. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759.8 mm, temperatura je znašala 17.1.

Oblečemo Vas elegantno od nog do glave za mal denar

zelo ugodno. — Tudi na obroke!

A. PRESKER
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

— Pretresljiva tragedija na Dravi. V četrtek zvečer se je odigrala na Dravi pri Osijeku pretresljiva tragedija. Pri vasi Podravlje se je kopalo več deklic. Ena ni znala plavati in je zašla v tolmun, kjer se je začela potapljati. Opazil jo je zasebni uradnik Mijo Hübner, ki je takoj skočil v vodo in jo še pravočasno potegnil iz nje. Deklece je pa začelo obupno mahati z rokami, padlo je nazaj v vodo in utonilo. Obenem se je začel potapljati tudi Hübner, ki se je bil med reševanjem tako utrudil, da ni mogel več plavati. Bil bi utonil, da mu niso priskočili na pomoč kopalci. Druge deklice so povedale, da se piše žrtev Drave Tina Habenschuss in da je bila stara 11 let.

— Nehote se je ustrelil. V četrtek se je pripetila v vasi Donja Blatica blizu Mostara čudna nesreča. Kmet Mate Leko je pregledoval novo puško, držal je cev proti sebi in ravnal s puško tako nerodno, da se je sprožil. Zadel se je v glavo in obležal mrtev.

— Zopet dve žrtvi Save. V četrtek je zahtevala Sava zopet dve žrtvi. Utonila sta 29-letni Andrej Horvatin iz Buzeta v Italiji in 19-letna delavka Milka Medved. Horvatin je znal dobro plavati in preplaval je bil že okrog 150 m. pa ga je najbrž prijel krč in začel se je potapljati. Njegovi tovariši, ki so stali na drugem bregu, so ga končno potegnili iz vode, toda bilo je že prepozno. Milka Medved je pa utonila vprčo svojega moža. Tudi njo so potegnili iz vode, pa je bila že mrtva.

— Mrlič obsojen. Sodišče v Križevcih je obsojilo na mesec dni zapore mrliča. V nedeljo je skočil pod vlak 24-letni kmet Josip Terek iz Hagnja. Po običajnih formalnostih so ga v Hagnju pokopali. Dva dni pozneje je bil pa mož obsojen na mesec dni zapore pogojno, ker se je nedavno v vlaku norčeval iz sprevednika in službojučega orožnika. Sodišče seveda ni vedelo, da je kmet že mrtev.

— Ubit oče štirih otrok. Blizu Karlovca so našli v četrtek težko ranjenega železniškega čuvaja Petra Hajka. Nesrečnež je imel razbito lobanjo in je med prevozom v bolnico umrl. Zdravniki so ugotovili, da ga je nekdo udaril s kamnom ali palico po glavi. Hajko je zapustil štiri neprekrbljene otroke.

— Zaradi 35 Din ga je ubil. Pred sodiščem v Banjaluki se je vršila včeraj obravnava proti devljarskemu pomočniku Sašihu Bašiču, ki je bil obsojen na 20 let težke ječe, ker je ubil svojega prejšnjega gospodarja Kruljeviča. Bašič je bil odpuščen iz službe in gospodar mu je izplačal 35 Din manj, kakor bi mu moral. Zato ga je pomočnik zabodel z nožem.

— Glavno razpeličevališče sejmskih izkaznic. Banka Bežjak, Maribor, Gosposka ulica. Proti predložiti sejmske izkaznice vstop brez vizuma. Potreben je samo potni list.

— Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna JOS. REICH

— Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefov« grenača delovanje želodca in črevesja in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli z »Franz Josefov« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefov« grenača se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dr. Drago Švajger
ne ordinira do 1. septembra.

Samo še danes
ob 4., 1/8. in 9.1/4 uri zvečer

WILLY FORST
poje in igra v sijajni komediji humorja, zabave in lepih arif

Gospod po naročilu

Partnerica ELSE ELSTER
Kompozicija in godba Robert STOLZ

Dopolnilo najnovejši Paramountov zvočni tehnik.

Znižane letne cene!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Iz Ljubljane

— »Kraljev teden.« 17. avgusta letos bo minilo 10 let, odkar je po smrti kralja Petra I. Osvoboditelja zasedel prestol Nj. Vel. kralj Aleksander I. Vsa država bo ta radostni dan proslavila s posebno slovesnostjo, saj je naš narodni kralj uspel med vojno in v teh desetih letih svoje vladavine proukniti s svojo ljubeznivostjo in dobrohotnostjo in s svojo državniško modrostjo v srca vseh jugoslovenskih državljanov. Mesta in pokrajine bodo tekmovale, kdo bo bolj imenitno in primerno poslal 10-letnico kraljevega vladanja. Ljubljanski občinski svet se je tudi že bavil s tem vprašanjem ter je poleg drugih sklepov enodušno sprejel nasvet, naj se jesenski festival v Ljubljani, ki bo dosegel svoj vrhunec v odkritju spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju, nosi ime »Kraljevega tedna«. S tem se oddolžno spominu kralja Osvoboditelja in hkrati dostojno proslavimo obletnico vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ogromne množice, ki bodo privrele v Ljubljano k odkritju spomenika kralja Petra, se bodo udeležile tudi vseh drugih gledaliških in pevskih svečanosti ter bodo pod geslom »Kraljevega tedna« manifestirale svojo zvestobo in ljubezen do našega narodnega kralja.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

Jutri (v nedeljo) velika premiera!

DENIS KING

mojster vseh pevcev, slavni tenorist Metropolitan opere v New Yorku, poje s svojim bleščečim tenorjem v razkošnem vefilmu

Kralj potepuhov

Partnerica slovita primadona JEANETTE MACDONALD

Senzacija divne lepote, revija očarljivih lepotic, triumf najbogatejšega razkošja, nekaj, česar Ljubljana še ni videla!

Jutri premiera ob 3., 5., 7. in 9. uri!

Kot dopolnilo Paramountov zvočni tehnik

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

kom. Pokojnemu bratu ohranimo časten in trajen spomin. Zdravo! Odbor. 396-n

— Sokolsko društvo štepanja vas praznuje v nedeljo dne 9. t. m. svojo 20-letnico. Pozivamo bratska ljubljanska in okoliška društva ter čete, da se te proslave aglinega društva v čim večjem številu udeležijo. Zdravo! Uprava Sokolske župe Ljubljana.

— VSK »Triglav« : VSK »16. art. polk«. Ta dva kluba priredita jutri na igrišču Ilirije zanimivo nogometno tekmo z začetkom ob 17.50. To je vsi prijeteljstva tekma med dvema čisto vojaškima kluboma. Zato bo gotovo vzbudila med občinstvom splošno zanimanje. Vojaški nogometni klub »Triglav« je bil ustanovljen leta 1928 in je že večkrat z uspehom nastopal. Posebno veliko je zanimanje za tekmo med vojaštvom. Tekma se bo vršila ob vsakem vremenu.

— Sokolsko društvo Ljubljana-štaka pozivlja svoje članstvo, da se v nedeljo, dne 9. avgusta t. l. udeležijo sokolske slavnosti v Domžalah. Člani v kroju. Zbirališče na gorenjskem kolodvoru ob 13. uri. Zdravo! Uprava.

DR. LJUDEVIT MERCUN

specijalist za notranje bolezni se je preselil na Aleksandrovo cesto št. 2, I. nad. »PALAČA VIKTORIJA«
ordinira od 11.—12 in 1/2.—3. ure.

— Gruznik obsojen pogojno. Včeraj smo poročali o obravnavi proti Rudolfu Gruzniku, ki je v šiški obstrali atleta Ivana Šotlerja. Prvotno je kazalo, da bo obravnava zaradi odsotnosti glavne priče preložena, kar se pa ni zgodilo. Gruznik je bil obsojen pogojno na 5 mesecev strogega zapore. Šotlerju mora plačati 1425 Din odškodnine.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

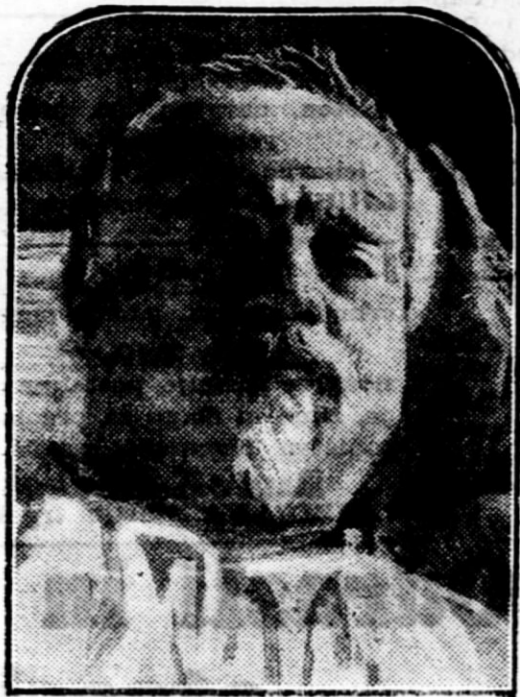
— Izletniški vlak v Zagreb odpovedan. Posebni izletniški vlak, ki ga je pripravljala SK Ilirija povodom jutrišnje prvenstvene tekme Hašk : Ilirija v Zagrebu, je odpovedan, ker se do včeraj ni prijaviilo dovolj udeležencev.

Junaki in mučeniki znanosti

Nekaj primerov, ko so učenjaki v borbi z naravo podlegli

Zadnja leta se mmože primeri, da zahteva znanost človeške žrtve. Tudi znanost se razvija zdaj v naglem tempu, kar se je zdelo še pred desetletji nedosegljivo, je že davno doseženo, človeški genij gre od uspeha do uspeha, toda v borbi z naravo padajo tudi na polju znanosti žrtve, ki jih mora človeštvo doprinesati povsod, kjer hoče napredovati. Ni dolgo tega, ko je zahtevala znanost zopet dve žrtvi. V Nizzi je umrl

slavni radiolog Soret, ponos francoske medicine. Učenjak je prav za prav 20 let umiral, kakor umi-

rajo še vedno vsi oni, ki so se lotili proučevanja, izpopolnitve in manipuliranja s skrivnostnimi X-zarkami in radijem. 20 let je trpel Soret in ves čas je dobro vedel, kaj ga čaka. Vedel je, da ga čaka neizogibna smrt, toda v takih primerih se ne da pomagati. Radiolog žrtvuje svoje življenje, da leči druge in omogoči napredek celoti. To je junaštvo nove dobe. Kakor je imelo človeštvo v starih časih junake meča, tako ima zdaj junake uma. To je seveda mnogo bolj vzvišeno mučeništvo, kakor ono v starih časih, ko so ljudje umirali za vero.

Oni, ki prihajajo za prvimi, k sreči ne bodo več trpeli muk, ki so jih trpeli in trpe še zdaj pionirji moderne znanosti. Vrsta mučeničev radija in X-zarkov še ni končana. Francozi Radigue, Dorsene, Periguet, Gailloz, Whitmann, Simon, Cox, Wilson, doktorica Blanche, Anglez Hall Edwards, Italijan Tarabochi itd., to so imena novodobnih mučeničev. Tudi češkega učenjaka prof. Jedličko bi menda lahko uvrstili med žrtve strašne skrivnosti X-zarkov. Nekateri primeri so posebno herojski. Vzemimo profesorja Bergonie, ki je odkril biološki zakon akcije teh žarkov, obenem pa tudi njihovo smrtno nevarnost, pretečo vsem, ki se z njimi pečajo. Navzlic temu je pa nadaljeval svoja raziskavanja, dokler ga žarki niso ubili. Vailand je imel že obe roki sežgani, pa je nadaljeval poskuse s pomočjo mehanične roke, dokler v borbi s strašno tajno ni podlegel.

Infroid je bil 22krat operiran. 23. operacija pa ni bila več mogoča, učenjak je umrl. Prav tako tudi Leray. Menda so v tem pogledu najpogumnejši in največjega občudovanja vredni baš francoski učenjaki. Zadnja žrtve med njimi je bil Soret. Kdo neki mu bo sledil? Ni dvoma, da bo kmalu padla nova žrtve.

Žrtve pa ne zahtevajo samo X-zarkov. Nedavno je umrl v Parizu dr. Kocarev. Smrt ga je ugrabila kmalu potem, ko je pariška medicinska fakulteta sklenila sprejeti tega genialnega moža med svoje profesorje in ko so starejši mojstri zdravniške vede navdušeno potrjevali avtentičnost velikega odkritja, kako lečiti raka v onih primerih, ko smatrajo zdravniški operacijo za nemogočo in

ko je človek že obsoben na smrt. Dr. Kocarev je hotel lečiti take primere

raka z ultrakratkimi Hertzovimi valovi. Že je videl pred seboj cilj, kako imunizirati človeka proti tej strašni bolezni, še malo je manjkalo, pa bi bil rešil človeštvo tega strašnega biča, o da smrt je prišla nekoliko prezgodaj. 20 let je neumorno proučeval raka, živel je v zelo težkih gmotnih razmerah, večkrat je bil lačen, vse je žrtvoval znanosti. Umrl je v tesni sobici, ki je bila samo nekoliko večja od postelje, in zapustil ni niti toliko, da bi ga bili mogli pokopati. Znanci so ga imeli za genija, pa tudi za svetnika.

Pred dobrim tednom so pokopali v Parizu edinega vnuka slavnega francoskega državnika Clemenceaua. Pierre Clemenceau pa seveda ni trpel pomanjkanja pri svojem delu, kateremu se je bil posvetil z vsem svojim mladostnim ognjem. Bilo mu je 37 let, toda podobno je bil fantu, krapkemu, vselemu mladniku. Bil je iz Clemenceaujevega rodu, to se pravi, da bi ga bili radi videli v odvetniškem poklicu, pa je postal kljub temu zdravnik, kakor njegov ded, praded in prapraded. Atavizem rodu. Bil je kirurg in nič drugega. Delal je od jutra do večera.

Bil je kot rečeno Clemenceaujev vnuk. To pomeni, da ni poznal nevarnosti ali da jo je preziral, da je trdno veroval v moč svoje zdrave vendenske krvi. Med vojno je bil na bojišču ranjen na roki. Nastalo je zastrupljenje krvi in zdravniki so izjavili, da mu bo treba roko amputirati. Mladi Clemenceau je pa amputacijo energično odklonil. In zdrava kri je zmagala, gangrena je bila srečno prastana. Pred dobrim mesecem se je pa mladi kirurg pri operaciji zboldel. Očistil je ranico in jo na-

Pierre Clemenceau s svojo nevesto

mazal z jodom. Zdravniki so mu prigovarjali, naj si da ranico izžgaja, pa ni hotel, ker je imel drugi dan težko operacijo. To ni bila običajna lahkomiselnost, to je bila strast poklica, navada storiti dolžnost, to je bila trdna vera v zdravje. Mladi Clemenceau ni verjel, da voda moči in ogenj žge.

Drugi dan je operiral bolnika, delal je tudi naslednje dni, končno je pa le omagal. Zdravnik so se kmalu prepričali, da mlademu kirurgu ni več pomoči. Sauri, Laubry, Gosset in drugi profesorji so napenjali vse sile ter asistrali krčeviti borbi clemenceaujevske krvi s smrtjo. In bilo je kakor pri dedu in pradedu, samo da sta se borila ona dva ob presenečenju vsega zdravniškega sveta, ko sta bila že 90letna starca. Tu se je pa borila mladost 37 let. Slednjič je zmagala smrt, kakor zmaga vedno in povsod.

Čitajte ilustrovano revijo ŽIVLJENJE IN SVET

moda. Ker je bilo že mračno, sem ga šel za vsak slučaj pogledat od blizu. Stopil je iz kočije in se izprehajal po hodniku z neprizgano cigaro v ustih. Naglo sem priskočil z vžigalico, rekoč: — Zelite ognja, princ? — Dal mi je dvojačo. Bil je res on: ostuden, pegast in šantav pritikavec s ščipalnikom na nosu — skratka, opica. — In kaj se je zgodilo potem? — je vprašal sodni eksekutor. — Nič posebnega. Pokveki se je poznalo, da ni nič kaj zadovoljna, da mora krevsati po hodniku in čakati. Ubožec... Hodil je sem in tja in od dolgega časa se je oziral po ženskah. Oh, kako zopern mi je ta človek! — No, nadaljini nadaljini! — Dobro! Čakala sva torej tam dobre pol ure, ko se je naenkrat pojavila za ogrom ženska postava in krenila naravnost proti njemu. Ah, gospod, to vam je bilo deklet. Na, še svoj živ dan niste videli take! Bil sem ves očaran. Toda imel sem smolo — govorila sta tiho. — In ti nisi slišal, kaj sta govorila? — Za koza me pa imate, gospod? Lepotica je dejala: Velja, torej jutri. On je pa vprašal: Zares? In ona je odgovorila: Da, častna beseda, proti pol dnevu. Potem sta se poslovila, ona je

Rusija naroča zrakoplove

Po velikem uspehu nemškega zrakoplova »Grof Zeppelin« na poletu v polarne kraje je sovjetska vlada takoj naročila v Zeppelinovih tovarnah dva zrakoplova in izrazila željo, naj bi bila zgrajena čim prej. Ker je vodstvo Zeppelinovih tvornic v Friedrichshafnu trdno prepričano, da se bodo zrakoplovi prej ali slej obnesli tudi v prekocean-skem poletu, začno graditi posebne prometne zrakoplove in prvega dobi sovjetska Rusija.

Ti zrakoplovi bodo urejeni in opremljeni tako, da bo potnikom in dolgih progah v njih prijetno in da jih potovanje ne bo utrujalo. Zrakoplovi bodo napolnjeni s helijem. Prvi, ki ga zgradi za sovjetsko Rusijo, se bo imenoval »L. Z. 129«. Dolg bo 288 m, v premeru bo meril 41.2 m. Ogrodje bo iz aluminija. Potniške kabine bodo večinoma v zrakoplovu samem in ne kakor doslej pod njim v gondoli. Zrakoplov bo imel veliko jedilnico, čitalnico, kabinet in več balkonov podobnih napuščev. Spalne kabine, kjer bo prostora za 50 potnikov, bodo imele po eno odnosedno dve postelji.

Živi — mrtvec

Tolstoj je dobil v obliki tantijem za »Živega mrtveca« lepe denarce, ki jih je pa tudi zaslužil. Justin Macaire je pa sam igral živega mrtveca in da ni bilo nesrečnega naključja, bi bil zaslužil brez posebnega truda več, kakor je Tolstoj z napornim delom. Macaire je oznanil svojo smrt ter poslal svojo 7-letno hčerko in 6-letnega sinčka na glavne pariške ulice z oznakom, v katerem je bilo rečeno: »Umrl je nama predragi oče in ostala sva brez sredstev. Prošiva vsaj milodarov za vane najinemu nepozabnemu očetu. Pomnite, da boste morali tudi vi umreti, in usmilite se ubogih sirot!«

Otrokoma je oče naročil, naj neprestano plakata, kar sta tudi storila. In Parižani so bogato obdarovali dozdnevni siroti. Tako je začel iznajdljivi oče bogategi in kmalu si je najel na Montmartru razkošno stanovanje, kjer sta živela z ženo v izobilju, dočim sta morala otročička hoditi po ulicah in prositi milodarov za vane na očetov grob. Justin Macaire je imel najboljši izgled, da postane bogataš. Toda usoda je hotela drugače. Nekega dne sta otroka zopet odšla v mesto berati in prvi se je ustavljal pred njima pariški pek Louis Legros. Ker je zelo bogat in brez otrok, je hotel vzeti siromašna otroka za svoja. Vrgel je deklici v nabiralnik ceklin in skrivaj je sledil otrokoma. Vsa srečna, da sta dobila tako bogat milodar, sta odhitela otroka takoj domov.

Legros je sledil otrokoma do doma in bil je zelo presenečen, ko je našel njunega očeta in mater zdravo za bogato obloženo mizo. Takoj je moža ova-dil in z ženo sta bila obsojena na tri mesece ječe. Ko je Macaire protestiral proti obsodbi, ga je hudomušni sodnik zavrnil, češ, kaj pa ugovarjate, saj ste mrtvec.

Tiger na parniku

Strašno noč so preživeli potniki na parniku »Lahne« severoameriškega Lloyda, ko je ponoči ušel tiger iz kletke in hodil po parniku do ranega jutra. O strašnih trenutkih so pravili mornarji in potniki parnika, ki je prispel ta dni v londonsko pristanišče. Parnik je sprejel v Singapore na krov štiri tigra, namenjene v London. Z istim parnikom so peljali v Colombo dva risa, ki so ju prepeljali brez nezgode. Toda v Adenu se je vreme poslabšalo, kar je takoj vplivalo na tigre, ki so jih imeli zapre- v kletkah na gornjem krovu.

23. julija ponoči, preden je parnik prispel v Marseille, je največji tiger ušel iz kletke. Na straži stoječ mornar je naenkrat zagledal v temi pred seboj strašno zver. Prvi hip je mislil, da je pariški pes in poklical ga je. Tiger se mu je približal in mornar ga je pobozal v dobri veri, da ima pred seboj psa. Čim se ga je pa dotaknil, je ves prestrašen opazil, da stoji pred njim tiger. Zbežal je po hodniku ob strojnem oddelku, toda tiger ga je dohitel in mu

odgriznil v zapestju meso do kosti. Potem se je začel lov na tigra, toda bilo je pretežno, da bi se dalo dobro meriti. En častnik je odšel v spalnico, da bi mornarje opozoril na nevarnost, ko je pa stopil na zadnji krov, je v nepopisni grozi opazil, da preži tiger nanj. Potegnil je revolver in dvakrat ustrelil. Prva krogla je tigra ranila, druga je pa zgrabila cilj. V naslednjem hipu je plamnil tiger na častnika in ga s šapo pobil na tla. K sreči ga je ranil samo na roki. Ta čas so prihiteli mornarji in tigra pregnali. Šele ko se je zdanilo in ko se je dalo dobro meriti, so zadeli tigra v glavo tako, da se je zgrudil mrtvec na krov.

Išče se oče

Zelo zanimiv primer sodnega spora v zadevi priznanja očetovstva so imeli nedavno na Dunaju. Mladi ključavničar Julius Riechbart je zaprosil sodišče, naj ugotovi, da ni oče nezakonskega otroka. Pred leti se je seznanil Riechbart z lepo Antonijo, v katero se je strastno zaljubil. Dekle je baš pričakovalo porod nezakonskega otroka. Toda to zaljubljenega ključavničarja ni prav nič motilo in z dokazi svoje brazdejne ljubezni je še celo tako daleč, da je ponudil dekletu priznanje očetovstva nezakonskega otroka, če bi postala njegova žena.

Dekle je bilo s tem zadovoljno. Ko je prišel otrok na svet, je ostal Riechbart mož beseda in priznal očetovstvo, obenem se je pa obvezal plačevati mesečno rento. To je bilo tudi edino njegovo očetovsko veselje, kajti Antonija se ni hotela poročiti z njim, ker ji je zadoščalo, da je bilo za njo in za sinčka preskrbljeno. Celih 9 let je zaljubljeni obrtnik upal, da se bo Antoniji srce omehtalo, ko se ji pa le ni hotelo, se je zatekel k sodišču.

V devetih letih pa tudi najlepša lepota nekoliko uvene in vsa kozmetična sredstva ne morejo nadomestiti izgubljenega. Tudi Antonija ni več tako lepa, kakor je bila, ko jo je Riechbart spoznal. Navzlic temu je pa poštenjak pred sodiščem izjavil, da priznava otroka za svojega, če postane Antonija njegova žena. Toda Antonija se je preveč privadila svobodnemu življenju, da bi zlezla v zakonski jarem. Sodniku torej ni preostajalo drugega nego izjaviti, da Riechbart ni oče 9letnega nezakonskega otroka.

Najboljši ameriški dijaki

V Zedinjenih državah so priredili dijaško tekmovalstvo, da izbere 6 najboljših dijakov. Tekmovalstva se je udeležilo nad 100.000 dijakov. Izpraševalna komisija je dijake bombardirala z najrazličnejšimi vprašanji in odgovori so bili merodajni za določitev vseh mogočih stopenj izobrazbe, pa tudi zablisti. Sortiranje je šlo na ta način, da so dobivali neizločeni dijaki vedno težja vprašanja. Vprašanja se niso nanašala samo na šolske predmete, temveč na vse moderno življenje vobče. Seveda so bili nekateri odgovori tudi smešni. Drugi so pa pričali, kako površna je mladina.

Vprašanje, kdo je Primo de Rivera, je pokazalo, da je pokorni španski diktator tudi v spominu ameriških študentov že umrl. Dijaki so odgovarjali, da je italijanski atlet in slično. Eno vprašanje se je glasilo: Mislite si, da ste učenjak, ki je baš izumil zanesljivo sredstvo proti raku, pravo odrešenje trpečega človeštva. Niste pa še mogli osrečiti žrtve te strašne bolezni s svojim odkritjem. Peljete se v avtomobilu in naenkrat vam zavora odpove. Na cesti pred vami se pojavijo krošnjari. Avtomobil ne morete več obrniti, ker je ob cesti globok prepad, ustaviti ga pa tudi ne morete. Kaj bi storili v takem primeru?

In ameriški dijaki so odgovorili skraj brez izjeme: Krošnjarija bi povozili. Končno so izbrali izmed vseh dijakov 6 najinteligentnejših, ki bodo na javne stroške študirali, kar jih najbolj veseli. Zaenkrat so jih poslali v Rim, da spoznajo košček starega sveta.

Radodaren mož

Z zanimivo zakonsko afero se peča te dni pariško sodišče. Pred dvema letoma je poslal nekdo ženi bogatega tovarnarja cel sveženj potrdil za stvari, ki jih ni nikoli prejel. Med njimi je bil avtomobil, nakit, originalne slike, potrdila za najemnine vile v Normandiji in na Cote d'Azur. Izkazalo se je tudi, da je potrošil mož mnogo denarja za polnokrvnega psa in sportno letalo.

Žena je začela seveda takoj iskati za temi potrdili odnosno stvarmi možovo ljubico in res jo je našla. Sledila je ločitve, a s tem zadeva še ni bila končana. Po francoskem zakonu sta mož in žena skupna lastnika rodbinskega imetja. Žena je naperila tožbo proti možu, ker je zapravil denar brez njene vednosti in dovoljenja, drugo tožbo pa proti moževi ljubici, ker je sprejemala darila, ne da bi se bila prepričala, če je imel njen ljubček pravico kupovati jih.

Država brez dolgov in armade

Zopet so se uresničile mladi in bogati Američanki sanje, da se je poročila s princem in postala princesa. O tem sanja večina bogatih ameriških deklet in podjetnih vdov. Zadnje dni julija je dobila kneževina Lichtenstein princeso v osebi miss Aleene Mc. Farland iz Newyorka, s katero se je poročil naslednik lichtensteinskega prestola Jan Lichtensteinski.

Jan Lichtensteinski je nečak vladajočega princa Franca I., ki je star že 78 let. Princ Franc bo najbrž kmalu odložil svoje vladarske posle in sledil mu bo na prestolu njegov nečak, ki je star sedaj 31 let. Knežja poroka se je vršila v Londonu, kjer je princ Jan zastopal neko nemško družbo in so mu bila poverjena pogajanja o reparacijah. 9.000 prebivalcev male kneževine je praznovalo poroko svojega princa z bogato Američanko.

Kneževina Lichtenstein je srečna dežela in sicer ne morda samo zato, ker se je njen princ bogato oženil, temveč še bolj zato, ker nima niti javnih dolgov, niti armade. Že leta 1868. je bila lichtensteinska armada, ki je štela celih 91 mož, razpuščena tako, da princu ob povratku v domovino sploh ne bodo mogli postaviti častne vojaške straže.

Radioprogram

Nedelja, 9. avgusta.

9.00. Ing. Edo Fugina: O melioraciji zemljišč. 9.30. Prenos cerkvene glasbe. 10.00. Plošče. 10.30. Versko predavanje, p. dr. Angelik Tominec. 11.00. Rezervirano za prenos plavalnih tekem za državno seniorsko prvenstvo. 12.00. Čas, plošče, dnevne vesti. 12.00. Čita, kitara, šramelj, godba. 16.30. Rezervirano za prenos plavalnih tekem za državno seniorsko prvenstvo. 16.30. Salonski kvintet. 20.00. Pevski koncert »Slovenskega vokalnega kvinteta«. 20.30. Samospevi g. Mirka Pušlja. 21.15. Prenos pesne glasbe iz Park hotela na Bledu. 22.00. Čas, dnevne vesti. 22.15. Salonski kvintet. 23.00. Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 10. avgusta.

12.15. Mešan program. 12.45. Dnevne vesti. 13.00. Čas, plošče, borza. 18.30. Salonski kvintet. 19.30. Ing. Cyril Jeglič: Vrtinarstvo. 20.00. Večer salonskega kvinteta. 22.00. Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Torek, 11. avgusta.

12.15. Ekspozitivna, kmečka godba. 12.45. Dnevne vesti. 13.00. Čas, plošče, borza. 18.30. Salonski kvintet. 19.30. Dr. Bajec: Slovensko pravorečje. 20.00. Jože Premrov: V spomin na zadnje umeščenje koruškega vojvode. 20.30. Prenos iz Zagreba. 22.30. Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 12. avgusta.

12.15. Jugoslovanska glasba, vijolina solo. 12.45. Dnevne vesti. 13.00. Čas, plošče, borza. 18.30. Salon kvintet. 19.30. Literarna ura. 20.00. Orgelski koncert tr. Kanizija Fricija. 21.00. Salonski kvintet. 22.00. Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roman

— Oprostite, gospod, saj tudi ne beram. Samo danes, ko sem vas tu čakal, mi je postalo tako dolgčas, da sem nohote iztegnil roko. Če nimam nobene dela, se pri najboljši volji ne morem premagati. Sicer pa, dobil sem sedem krajcarjev, to je vse... — Toto-Chupina, — je dejal stari sodni eksekutor resno. — Toto-Chupine, zapomnite si, kaj vam pravim: Konec vašega življenja bo žalosten. Zdjaj pa k stvari. Kaj si videl? — Počasi sta šla po nabrežju. — Gospod, videl sem to, kar ste mi bili povedali, — je odgovoril izrodek. — Točno ob štirih je pridrdrala na trg kočija. Krasná kočija, vam pravim, krassen konj, kočijaž zelo lepo oblečen. — Dalje. Je bil kdo v kočiji? — Seveda je bil. Spoznal sem moža, o katerem ste mi oni dan pravili. Krasnó oblečen, bogme. Najnovejša

odšla v rue Huchette, on se je pa vrnil v kočijo. ... To je vredno pet frankov, gospod!

Ta zahteva sodnega eksekutorja očividno ni razjajala, kajti iz žepa je potegnil bankovec za pet frankov in ga izročil prezgodaj dozorelemu falotu, rekoč:

— Evo ti, kar sem ti ljubil. Zdjaj pa lahko noč, Chupine, pojdiva vsak svoj pot.

Oče Tantaine je ostal še nekaj časa na hodniku in zrl za odhajajočim postopcem; šele ko je zavil za bližnji vogal, se je Tantaine vrnil in krenil čez most.

Hodil je zelo hitro in videti je bilo, da je izredno zadovoljen. — No, vse gre gladko od rok, — je mrmral sam pri sebi. — Flavie bo zadovoljna. II. Podjetje mogočnega prijatelja očeta Tantaine, Mascarota, je v rue Montorgueil. Gospod Mascarot je ravnatelj posredovalnice za službe. Dve veliki deski na obeh straneh vežnih vrat naznanjata interesantom povpraševanja in ponudbe, mimoidočim pa oznanjata, da vodi l. 1844 ustanovljeno agenturo še vedno njen ustanovitelj.

In pred to hišo se je ustavil opoldne Paul Violaine, kakor je bilo dogovorje-

no. Onih petsto frankov, ki mu jih je bil posodil stari sosed, je dal za novo obloko, čije kroj ni pričal o slabem okusu. Nasprotno, nova obloka mu je tako dobro pristajala, da so se mimoidoče ženske zaljubljeno ozirale za njim.

Paul se pa za to ni zmenil. Od prejšnjega dne je neprestano razmišljal, kako najti izhod iz težkega položaja, zdaj ga je pa mučil dvom, da bi imel ta neznanec res toliko moči, da bi mu pripomogel do sreče.

— Službe preskrbuje ljudem! — je mrmral sam pri sebi. — Gotovo mi pomudi službo za mesečnih 100 frankov. Vendar je pa krenil pogumno čez dvorišče in po ozkih stopnicah je prišel v prvo nadstropje, kjer se je ustavil pri vratih, na katerih je bilo napisano »Pisarna«. Potrkal je.

— Prosto! — je zadonel močan glas.

Pisarna, v katero je vstopil, je bila na las podobna vsem pariškim posredovalnicam. Ob stenah je stala okrog in okrog široka hrastova klop, med okni je bil pa na pločevnasti tablici napis:

Opozorilo

Vpisalna se plača vnaprej V enem kotu pisarne je sedel za

veliko mizo gospod in zapisoval nekaj v knjigo, pred njim je pa stala ženska srednjih let, ki jo je gospod nekaj vpraševal.

— Bi mogel govoriti z gospodom Mascarotom? — je vprašal Paul Violaine plaho.

— Kaj bi radi od njega? — je vprašal gospod. — Ali gre za kupčijo. V tem primeru ga nadomestujem. Ali bi se radi vpisali?

— Pardon, — ga je prekinil Paul. — Z gospodom Mascarotom bi rad govoril osebno; njegov prijatelj me pošilja k njemu.

Te besede so bile sicer izgovorjene plaho, vendar so pa zalege; gospod je postal takoj prijazen in dejal je Paulu:

— Moj družabnik ima baš važno konferenco, gospod, ki bo pa kmalu končana. Izvolite sesti in malo počakati.

Družabnik je bil mož visoke, krepke postave in trdnega zdravja, imel je kratke lase in pod ostudno zakrivljenim nosom so mu štrlele naprej košate brke. Podobno je bil staremu rezervistu. In res je služil pri konjenici in pri polku se ga je bilo prišlo imo, pod katerim je bil splošno znan: Beaumarchef. V resnici se je pa pisal Durand.

Indelujejo se naj-novejši modeli otroških vozil, razna najnovejša žvoklesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Naj-nižje cene. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozil, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

„R“ nove vrste lovske patrone, napolnjene z nemškim Hasloch brezdimnim smodnikom in »GECO« patrone z nemškim »Rothwell-skim« smodnikom — ima vedno v zalogi puškarna F. K. KAISER, Ljubljana. Sprejemajo se tudi vsa mehanična dela v popravilo.

Specijelni entel oblek in volar francoski sistem pri Matek & Mikeš, Ljubljana (poleg hotela Štrukelj)

»BREDA« žepni robci sm. Din 2.— Namodernejše vezenje zaves, pregrinjali in perila.

RADIOBALZAMIKA
ZAMESIJO SREDSTVO PROTI REVMAZIZMU, PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ BEOGRAD DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI DIN. 75

OSVALD DOBEIC
Ljubljana
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 15
Priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah. Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov. NA DEBELO! NA DROBNO!

Graški velesejem (GRAZER MESSE)
od 29. avgusta do 6. septembra t. l.
RAZSTAVA RJAVE ŽIVINE
od 29. avgusta do vključno 1. sept.
RAZSTAVA PRAŠICEV
od 3. sept. do vključno 6. sept.

Dunajski velesejem (WIENER MESSE)
6. do 12. septembra 1931 (Rotunda do 13. septembra).
POSEBNE PRIREDITVE:
Semenj za pohljstvo — Reklamni semenj — »Fotografija v reklamki« — Razstava novodobnega plinskega orodja. — Električna v gospodinjstvu. Salon kožuhovinske mode. — Dunajska pletilna moda. SALON ZA RADIO IN ŠIBKI TOK. Razstava pisarniških potrebščin — Sejem za železno in patentno pohištvo — Stavbni in sejem za gradbo cest — Tehnične novosti in iznajdbe. — Razstava za živila in hranila — Avstrijska zimskosportna razstava — Kmetijska in gozdarska vzorčna razstava. Brez potnega vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim listom svoboden prestop meje v Avstrijo. — Ogrski prehodni vizum se ob predložitvi sejmske izkaznice dobi na mejli. — Precejšnje vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranu ter v zračnem prometu. — Pojasnila vseh vrst in sejmske izkaznice (po Din 50.—) se dobe pri WIENER MESSE-A. G., WIEN VII. ter za časa lipekega jesenskega sejma pri postovalnici, Leipzig, Oester. Messhaus in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, pri Zvezd za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Dunajska cesta 1 in pri isti zvezi, podružnica hotel Mikšič, nasproti glavnega kolodvoza.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v smislu. Za odgovor namiko! — Na upravljanje brez namika se odgovarjamo. — Najmanjši oglaš. Din 5.—

4 SODARSKÉ POMOČNIKE za veliko delo sprejme takoj sodarski mojster Štefan Kosernik, Vodnikova 17, Ljubljana VII. 2206

V GOSTILNI »VISOKO« na Golovcu jutri ob 5. uri popoldne na raznju pečeno jagarje 2241

MOSKO KOLO malo rabljeno, naprodaj. Dolenjska cesta 88. 2240

URE POPRAVLJA renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/1, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

KLAVIRJI Preden kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. Najcenejša izposojevalnica! — Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5. 2182

Ladijski pod v debelini 25 in 30 mm, ima stalno na zalogi in prodaja po najnižji dnevni ceni »Iltirjae. d. z o. z., Dunajska cesta 48, telefon 28—20. 2215

NOVA HIŠA s 4 stanovanji, vrtno in drugimi prostori za 85.000 Din takoj naprodaj. Letni donos 13 tisoč Din. Nasipna ulica 45, za tovarno Konstein, Pobrežje — Maribor. 2237

ZNANJA ŽELI mlad ločenec z mlado gospodično, vdovo ali ločenko v svrhu razvedrila in skupnih sprohodov. Cenjene dopise z naslovom poslati na upravo »Slov. Narod« pod »Diskreten 2236«

Vas pleskarska in soboslikarska dela izvršuje točno, solidno in po kurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ družba z o. z. pleskarstvo in soboslikarstvo Ljubljana, Sv. Petra c. 33. 2242

ZA STAVBE vsakovrsten suh, tesan in žagan les, ladijska tla — ceno oddaja Fran SUSTAR, Ljubljana, Dolenjska cesta. Telefon 2424. 2233

ZASTOPSTVO tvornice, kakršnekoli stroke, ni prevzela za Srbijo, Bosno, Hercegovino in Dalmacijo. S. L., Sarajevo, Prestolonaslednika Petra 19. 2238

JUGOGRAD izvršuje solidno in najceneje vse zgradbe ter tozadavne usčrte. — Inž. Srečko Pust. — Inž. arh. Bogomir Pust. — Streliška 33, tel. 2025. 85L

POZOR! Semena in zdravilna zelišča dobite pri M. Vidmajer, Pogačarjev trg, za stolno cerkvijo. 2232

Strojepisni pouk Dnevno od 6. do 9. ure zvečer. Učna ura Din 4.

Christofov učni zavod, Ljubljana — Domobranska cesta 7/L.

KATERA družina sprejme pridnega, 12 let starega dekleta v bližini liceja na hrano in stanovanje proti plačilu. Želi se, da govore doma nemško. Odda Anton Maver, Jegličeva 5. 2219

ŽEGNANJE Jutri v nedeljo in v ponedeljek pri obično žegnanje na Pšati pri Sv. Jakobu ob Savi. Pečnikarjev avtobus odpelje v nedeljo s Krekovega trga ob 15. uri, v ponedeljek odpelje s Kerkovega trga ob 16. uri. Povratek z avtobusom. Za jedila poskrbljeno. — Točijo se izborna Pečnikarjeva vina. Na obilen obisk vabi Valentin Janežič, trgovec, Pšata.

KAM PA, KAM? V nedeljo vsi k »KONJICKU« pod Golovec! Na razmu pečen prašček in izborni dolenski cvček. — Se priporoča 2089 Marija Prepeluh.

MOTOR s prikolico, v prima dobrem stanju, znamke B. M. V., na prodaj na Stari poti št. 9. Istotam se prodaja 6 dobrih vinskih posod, po 12 do 14 hl vsaka. 2442

Malinovec pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c. 6.

MODROCE vrhne lila afrik. močno blago a Din 240.— zložljive postelje, posteljne odeje, žimo in blago za preobleko pohištva najceneje kupite pri Rudolf Sever LJUBLJANA, Marijin trg št. 2

Klavirji!
pianini
Kupujte na obroke od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matic

Alfonz Breznik Mestni trg 3. Najcenejša posojevalnica.

NA OBROKE vsakovrsten mizarški in stavbni les, tudi pooblan, nudi Fran Suštar, parna žaga, Ljubljana. Telefon 2424. Istotam se prodaja več vozov hlevskega gnoja in dvovrstna harmonika za učenje. 2239

JESENSKI VELESEJEM NA LIPSKEM

od 30. avgusta do 3. septembra 1931

Vzorčni sejem v 40 sejmskih palačah v notranjosti mesta. Sejem stavbnih, hišnih in pogonskih potrebščin v dvoranah 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 in 20 razstavnega prostora. Pregledno in bogato urejena ponudba! Zahtevajte pojasnila in podrobnosti, kakor tudi ugodnosti in potne olajšave od W. ERKEN-A, ZAGREB, Starčevičev trg 6/L, telef. 75—91, brzojavni naslov: Erkenag Zagreb ali od POKLICNEGA BIROA LAJPCISKEGA SEJMA, Beograd, Knez Mihajlova ulica 33.

Prvovrstno kolo zastonj!

se ne dobi nikjer. Mi smo se pa odločili, da vpeljemo našo znamko prodajati samo 8 dni.

Prvovrstno — nemško kolo

z zunanji sklepi (mufni) prvovrstna pnevmatika, torpedo, prosti tek, sedež z dvojnimi peresi, torbica z orodjem itd. za naše odjemalce mesto za Din 1900.— za reklamno ceno

Din 1250.—

samo za takojšnje plačilo ali po povzetju. 3-letna garancija za okvir: Vsaka stranka dobi samo en komad. Hitite, dokler traja zaloga. — ZALOGE: Ljubljana: »Centra« trgovina s kolesi, Masarykova c. št. 12 pri kolodvoru. Maribor: S. Amon, trgovina s kolesi, Glavni trg št. 5

Sreča v nesreči!

Če krolnik ni z jaha se svazas na tla, ker malo pobrišes, se nič ne pozna.

Zaloga knofejskih preprog za jedilnice, za pred umivalnice i t. d.

A. & E. SKABERNÉ LJUBLJANA

Odrasli in otroci

opravljajo z velikim uspehom zdravilni način za čiščenje in osvežitev krvi s FIGOL. FIGOL se dobiva po vseh lekarnah po pošti pa razpošilja izdelovalec: Apoteka Dr. Semelič, Dubrovnik 2/60. — 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenice 245, 1 steklenica 40 Din.

Makulturni papir
kž à Din 4.—
rodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Dlačice na bradi

itd. Vas ženirajo, cenj. dame, kvarijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »VENERA«-eleksir Vas reši v par sekundah vseh nepotrebnih dlak. Naročite že danes lepo dišeči »VENERA«-eleksir. Ne bo Vam žal. Botica 10 Din (predplačilo), povzetje 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din, razpošilja:

R. COTIČ, LJUBLJANA VII Kamniška ulica 10a 2173

ZASTOPNIKA

Prvovrstni parni mlin v Slavoniji išče ki more nuditi jamstvo. Ponudbe pod št. P-2278 na Inter-reklam d. d., Zagreb, Masarykova 28.

Jugosport

reg. zadr. z om. zav. v Ljubljani

NAZNANJA

cenjenemu občinstvu prevzem trgovine trvdke

Gramofon A. Rasberger

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 34

Prosimo cenjene odjemalce, da ohranijo dosedanje naklonjenost tudi novemu lastniku, ki bo kakor dosedaj tudi v nadalje imel v zalogi gramofonske aparate in plošče vodilnih svetovnih trvdik in bo zalogo še izpopolnil. Istočasno se je razširil obrat tudi na fotoaparate in potrebščine, sklopne čolne in šotore ter smučni in smučke potrebščine.

Izposojevalnica plošč

se nahaja na Borštnikovem trgu št. 3/L (vogal Rimske in Igriške ulice) in posluje dnevno od 1/2 14. do 1/2 16. in od 18. do 19. 1/2 ure popoldne. 10229

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem posloplju)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzasa naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskontni in inkasno menic ter nakazila v tu- in inozemstvo saše - depozita itd. itd. itd. Brzojavke: Kredit, Ljubljana. — Telefon št. 2048, 2487, 2548. Interurban 2706, 2806.